

POROČILO O IZVEDBI LDN

šolsko leto 2018/2019

Ljubljana, julij 2019

**Ravnateljica vrtca:
Katarina Alič, univ.dipl.soc.del.**

VSEBINA

1.	OPREDELITEV IN NAMEN DOKUMENTA	3
2.	OSNOVNI PODATKI O VRTCU	4
3.	POSLOVALNI ČAS IN ORGANIZACIJA DELA	5
4.	KADROVSKE SPREMEMBE	6
5.	POROČILO RAVNATELJICE	8
6.	ANALIZA LDN ENOT	10
7.	DELOVANJE SVETA ZAVODA	24
8.	POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA ZA OTROKE S PP	25
9.	EVALVACIJI DELA SVETOVALNIH DELAVK	27
10.	POROČILO O ORGANIZACIJI PREHRANE IN ZHR	30
11.	POROČILO O IZVEDENIH INVESTICIJAH NA RAVNI VRTCA	32
12.	SAMOEVALVACIJSKO POROČILO	36

1. OPREDELITEV IN NAMEN DOKUMENTA

Z dokumentom Poročilo o izvedbi LDN šolsko leto 2018/2019 vam želimo predstaviti, kako smo v preteklem šolskem letu v vrtcu poslovali in organizirali vzgojno delo otrok; kateri programi so se izvajali, vsebine le-teh; delo strokovnih organov, strokovnih in drugih delavcev v vrtcu; sodelovanje s starši, oblike podpore in pomoči; sodelovanje z zunanjimi institucijami; mentorstvo pripravnikom; izvedba programa strokovnega izpopolnjevanja delavcev vrtca; izvedba programov dela strokovnih organov vrtca; kadrovske spremembe; in poročilo o organizaciji prehrane ter izvedenih investicijah. Priloga poročila je samoevalvacijsko poročilo.

Pri vsebinskem oblikovanju dokumenta so sodelovali naslednji zaposleni/ne:

Helena Barbić (Kadrovske spremembe)

Irena Skubic Grabner, (Analiza letnega delovnega načrta enote Vrba in Vejica)

Barbara Breznik (Analiza letnega delovnega načrta enote Zmajček in Zmajčica)

Martina Ibrahimkadić (Analiza letnega delovnega načrta enote Zelena jama)

Anita Golob (Poročilo o delovanju Sveta zavoda)

Andreja Šunkar, Esmira Behrić (Poročilo o svetovalnem delu)

Maruša Jenič, Lea Mikša, Mojca Molek, Karmen France Pavlin (Poročilo o delu mobilne službe)

Simon Nemeš (Poročilo o organizaciji prehrane in Poročilo o izvedbi investicij)

Katarina Alič (Poročilo ravnateljice)

Andreja Šunkar (Samoevalvacijsko poročilo)

Poročilo izvedbe LDN potrdi vzgojiteljski zbor ter Svet vrtca Zelena jama

2. OSNOVNI PODATKI O VRTCU

Vrtec Zelena jama sestavlja od 5.12.2011 pet enot:

1. **Enota ZELENA JAMA**, Zvezna ulica 24, Ljubljana
2. **Enota ZMAJČEK**, Ulica Vide Pregarčeve 28, Ljubljana
3. **Enota ZMAJČICA**, Zakotnikova ulica 3, Ljubljana
4. **Enota VRBA**, Brodarjev trg 8, Ljubljana
5. **Enota VEJICA**, Preglov trg 10, Ljubljana

POSLOVODSKO IN PEDAGOŠKO VODENJE:

RAVNATELJICA vrtca Katarina Alič,

POMOČNICA RAVNATELJICE Irena Skubic Grabner, vodja enot Vrba in Vejica

POMOČNICA RAVNATELJICE Barbara Breznik, vodja enot Zmajček in Zmajčica

VZGOJITELJ – ORGANIZACIJSKI VODJA Martina Ibrahimkadić, vodja enote Zelena jama

KOLEGIJ v sestavi: ravnateljica vrtca Katarina Alič, pomočnica ravnateljice Irena Skubic Grabner, pomočnica ravnateljice Barbara Breznik, organizacijska vodja Martina Ibrahimkadić,

SVETOVALNI DELAVKI Andreja Šunkar in Esmira Behrić

MOBILNE SPECIALNE PEDAGOGINJE:

Maruša Jenič, Mojca Molek in Karmen France Pavlin

ORGANIZACIJA PREHRANE IN ZDRAVSTVENO HIGIENSKEGA REŽIMA: Simon Nemeš

RAČUNOVODSTVO: Leona Trifunović, Majda Ahlin, Stanka Lebar-Arzenšek

TAJNIŠTVO: Helena Barbić

VODJA KUHINJE: Vesna Markovič

3. POSLOVALNI ČAS IN ORGANIZACIJA DELA

Osnovni dnevni programi v enotah so se izvajali v dopoldanskem času od 5.30 (6.00 Zmajčica) do 17.00 ure (16.15 Zmajčica). V enoti Zmajček imamo en kombiniran izmenični oddelek, katerega program je potekal v dopoldanskem času od 5.30 do 17.00 ure in popoldanskem času od 12.00 do 21.00 ure.

Dežurstvo je potekalo v vseh enotah od 5.30 (6.00 Zmajčica) do 7.30 ure in od 15.30 do 17.00 ure (16.15 Zmajčica). To pomeni, da so otroci iz več skupin združeni v dežurni sobi, ali na igrišču s tem, da mora biti število prisotnih otrok v skladu z normativom, ki ga predpisuje zakonodaja (16. in 17. člen Zakona o vrtci).

Odpiralni čas, čas dežurstev in urnike strokovnih delavcev smo oblikovali na osnovi potreb staršev po varstvu otrok izraženih na vpisnih listih, na osnovi spremljanja prihodov in odhodov otrok v vrtec (dva do trikrat letno), na osnovi sprememb potreb otrok po počitku in morebitnih drugih vplivih, ki jih prepoznamo kot pomembne pri določanju urnikov (sobotno delo, prihod otrok v enote in podobno).

V šolskem letu 2018/2019 smo redno spremljali prihode in odhode otrok in na podlagi ugotovljenega stanja optimalno organizirali delo v oddelkih.

ORGANIZACIJA DELA OB SOBOTAH

Možnost sobotnega dežurstva je bila ponujena skozi celo leto, vendar starši niso izrazili potrebe po njem.

ORGANIZACIJA DELA MED PRAZNIKI IN POLETNIH MESECIH

Pred prazniki smo starše zaprosili, da vsaj teden prej prijavijo svoje otroke, da smo lahko organizirali delo po skupinah. Združevali smo oddelke zaradi zmanjšane števila otrok, koriščenja dopustov zaposlenih (glej analize enot). Otroke smo združevali glede na starost in na povezovanje med letom. Starši so obveščeni preko e-Asistenta in oglasnih desk o dopustu strokovnih delavk/delavcev.

REZERVACIJE

Rezervacije so starši uveljavljali od 1. junija do 30. septembra za otrokovo odsotnost, ki je trajala najmanj en mesec in največ dva meseca. Rezervacije so morali napovedati pisno, vsaj teden dni pred prvim dnevom odsotnosti otroka.

Rezervacijo lahko uveljavljajo starši s stalnim bivališčem v Mestni občini Ljubljana v vrtcih na območju Mestne občine Ljubljana. Lahko jo uveljavljajo tudi starši otrok drugih občin, če občina soglaša, da bo pokrila razliko med plačilom rezervacije in ceno programa. Seznam občin, ki priznavajo možnost rezervacij in drugih ugodnosti, starši dobijo na upravi vrtca, ali na sedežu enote (Sklep Ur. l. št. 38 - 5/98).

4. KADROVSKE SPREMEMBE (Helena Barbić)

Zap. št.	PRIŠLI		
	Ime in priimek	Delovno mesto	Datum
1.	MAJA JAMNIK	Pomočnik vzgojitelja	01.09.2018
2.	NIVES MEDVED	Vzgojitelj v RO	03.09.2019
3.	MAŠA HONIGSMAN	Spremljevalec GOUD	07.09.2018
4.	MOJCA ROŽMAN	Pomočnik vzgojitelja	10.09.2018
5.	TAJDA FAJFAR	Pomočnik vzgojitelja	17.09.2018
6.	BRIGITA KRANJC	Vzgojitelj v RO	24.09.2018
7.	RENATA STRAŽIŠAR	Pomočnik vzgojitelja	26.09.2018
8.	NIKA HRIBAR	Pomočnik vzgojitelja	01.10.2018
9.	ŠPELA MREVLJE	Pomočnik vzgojitelja	01.10.2018
10.	DARJA PLEČNIK SOJER	Spremljevalec GOUD	03.10.2018
11.	VANDA JEREB	Vzgojitelj	22.10.2018
12.	LARA LEVSTEK	Pomočnik vzgojitelja	05.11.2018
13.	SIMONA ŠIRCELJ	Pomočnik vzgojitelja	12.11.2018
14.	VESNA MILUTIN	Perica II	12.11.2018
15.	KATARINA KOČEVAR	Pomočnik vzgojitelja	03.12.2018
16.	TAMARA PLATOVŠEK	Spremljevalec GOUD	09.01.2019
17.	ŠPELA SLIVNIK	Pomočnik vzgojitelja	14.01.2019
18.	KLAVDIJA CEGLAR	Pomočnik vzgojitelja	14.01.2019
19.	BRANKA LAZAREV	Perica II	04.02.2019

Zap. št.	ODŠLI		
	Ime in priimek	Delovno mesto	Datum
1.	NEŽKA BRGLEZ	Vzgojitelj	31.08.2018
2.	JERNEJA URANKAR	Vzgojitelj v RO	31.08.2018
3.	TEJA KERN	Spremljevalec GOUD	31.08.2018
4.	MARIJA HORVAT	Vzgojitelj	16.09.2018
5.	ANKICA CERAR	Pomočnik vzgojitelja	25.09.2019
6.	BRIGITA KRANJC	Vzgojitelj v RO	14.10.2018
7.	RENATA FILIPČIČ	Pomočnik vzgojitelja	31.10.2018
8.	ŠPELA MREVLJE	Pomočnik vzgojitelja	18.11.2018
9.	DARKA SAJKO	Pomočnik vzgojitelja	31.12.2018
10.	LARA LEVSTEK	Pomočnik vzgojitelja	31.01.2019
11.	BRANKA LAZAREV	Perica II	10.02.2019
12.	ANITA NOVAK	Pomočnik vzgojitelja	03.03.2019

13.	ANA KORENČAN	Vzgojitelj v RO	30.03.2019
14.	KATARINA KOČEVAR	Pomočnik vzgojitelja	16.06.2019
15.	EVA OGRINC	Pomočnik vzgojitelja	16.06.2019
16.	JANJA DEMŠAR	Spremljevalec GOUD	26.06.2019
17.	MARICA ČOLIĆ	Kuh. pomočnik II	16.07.2019

5. POROČILO RAVNATELJICE (Katarina Alič)

V šolskem letu 2018/2019 smo tako kot vsako leto izpolnjevali letni delovni načrt vrtca, ki je vsako naslednje leto nadgradnja našega dela in sledenje razvojnim smernicam razvojnega načrta vrtca. Pri načrtovanju in izvajanju kurikula smo vključevali različne metodologije in pristope (poudarek na NTC učenje, Formativno spremljanje otrok) ter pozorno povezovali vsa kurikularna področja ne glede na prednostne cilje. V različnih strokovnih sestavih (vzgojiteljski zbori, delni vzgojiteljski zbori, strokovne skupine za različne vzgojne pristope, strokovni aktivni, delo v tandemu...) smo poglobljali stroko. V tem šolskem letu smo se prvič preizkusili v kolegialnih hospitacijah. Na strokovnih zborih smo izmenjali določene primere dobre prakse in poslušali strokovne vsebine priznanih predavateljev. Predavali so Simona Levec na temo Ali me slišiš?; strokovni sodelavci Javnega sklada za kulturne dejavnosti s področja umetnosti na temo Glasba in ples. Strokovni delavci so imeli priložnost sodelovati glede vsebine Prva pomoč, ki so jo prikazali študentje medicine glede na naše potrebe. Poskrbljeno je bilo tudi za psihohigieno zaposlenih. Deležni smo bili interaktivnega pristopa na predavanju ter prikazu vaj Zdrava hrbtenica; g. Marjan Videmšek nas je ozaveščal o zdravem načinu življenja, o pomembnosti gibanja in zdrave prehrane. Z zaposlenimi smo v prednovoletnem času poslušali ga. Manco Košir o modrostih življenja, pomenu praznovanja. Srečali smo se tudi z upokojenci vrtca in jim pripravili program ter jih pogostili.

Staršem smo ponudili v sklopu Šole za starše še predavanje Tanka črta odgovornosti, predavatelj Jani Prgić; ter predavanje na temo Potrošniška vzgoja, mag. Karmen France Pavlin, naše strokovne sodelavke. S starši smo sodelovali v različnih oblikah, posebej smo se potrudili v prednovoletnem času in konec šolskega leta za srečanja staršev in otrok enot. Pripravili smo različne vsebine, prigrizke, izdelke za prodajo. Starši in zaposleni so s prispevki obogatili sredstva na skladu vrtca. Zbirali smo tudi zamaške.

Posodobili smo tudi spletno stran vrtca in publikacijo vrtca.

Vsi oddelki so prešli na aplikacijo e- asistent, tako da vsi starši vrtca in strokovni delavci lahko komunicirajo tudi preko tega medija. Na podlagi zakona o varovanju osebnih podatkov smo oblikovali nove obrazce za privolitve staršev za različne dejavnosti v vrtcu ter obrazce za zaposlene.

V začetku šolskega leta smo odprli vrata razvojnega oddelka. V tem času je tudi potekala sanacija notranjih prostorov na enoti Vrba (14 oddelkov, sanitarije, hodniki). 5 oddelkov smo selili po ostalih enotah vrtca in v Vrtec Jarše. Dne 14.11.2019 smo izpeljali prireditve ob zaključku sanacije. Prireditve so se udeležili g. župan Zoran Janković, podžupana, predstavniki MOL.

Na enoti Zelena jama se je saniralo igrišče ter večina asfaltnih površin.

V vrtcu nudimo prostore za izvedbo dodatnih dejavnosti za naše otroke: plesne urice, košarko za otroke in tečaj angleškega jezika. V izvedbi naših zaposlenih smo otrokom ponudili tečaj rolanja, omogočili smo tudi tečaj drsanja. Otroci se udeležujejo taborov, letovanja in zimovanja. Strokovni delavci so skupaj z otroki sodelovali na Polžjih igrah, tradicionalni prireditvi moščanskih vrtcev, na likovnih razstavah, festivalih. Sodelovali smo v TV oddaji. Vključeni smo bili v mednarodni projekt Mednarodni dan strpnosti – dan za strpnost in prijateljstvo.

V aprilu so nas obiskali strokovni delavci (49) vrtca Metlika. Naši strokovni delavci so jim predstavili tri vsebine: Živali so naše prijateljice, NTC učenje, Formativno spremljanje otrok.

V tem šolskem letu smo sodelovali v naslednjih projektih:

Program Ekošola/vrtec – nadaljujemo razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do narave ter pridobivanja vrednot in znanja za varovanje okolja; Uredili smo kompostnik, betonska korita za zelišča, cisterno za zbiranje deževnice. Nabavili smo papirnate proizvode namesto plastičnih.

Plesno muziciranje – glasbena in plesna dejavnost – z otroki smo raziskovali in ustvarjali različne zvoke, izdelovali izvirne glasbene instrumente in preizkušali povezovanje giba in glasbe v umetniško celoto;

Uvajanje formativnega spremljanja in inkluzivne paradigme v vrtcu – oblikovali smo strokovno skupino in znotraj strokovnih aktivov ter prakticiranjem pristopa v treh oddelkih (kolegialne hospitacije) prenašali znanja drug na drugega, v sodelovanju z ZRSS;

Mali sonček – s področja gibanja bogatimo program s sodobnimi gibalnimi in športnimi vsebinami;

Varno s soncem – seznanjamo otroke z ukrepi za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih posledic delovanja sončnih žarkov;

Ambasadorji nasmeha, Moj prijatelj ima štiri tačke – vzpostavljanje stika z živalmi, izvedba aktivnosti v prisotnosti živali, spoznavanje živali, jahanje konja;

Evropski teden mobilnosti – organiziranje pohodov, izletov, kolesarjenje.

Vodje enot so spremljale strokovne aktivne v vrtcu ter izvedle letne razgovore za oblikovanje letne ocene strokovnih delavcev.

Ravnateljica sem izvedla letne razgovore na temo karierni razvoj in sicer za strokovne delavce enot Zelena jama, Zmajček in Zmajčica.

Več o izvedbi dejavnosti so zapisale vodje enot v nadaljevanju dokumenta.

6. ANALIZA LDN ENOT

Število otrok v enoti Zelena jama

S prvim septembrom 2018 smo imeli vpisanih 205 otrok v 13-ih oddelkih. V letošnjem letu smo imeli 7 jasličnih oddelkov in 6 predšolskih. Število otrok se je med letom spremenilo, saj sta se prvi jaslični skupini dopolnjevali do marca. Čeprav se je med letom izpisalo nekaj otrok zaradi selitve, smo med letom sprejeli otroke v drugo starostno skupino, tako da je število vpisanih otrok z junijem 220. Večji izpad sem zabeležila konec junija, ko se začnejo izpisi otrok, ki odhajajo v šolo.

Število otrok v enotah Zmajček in Zmajčica

Prvega septembra 2018 smo imeli v enoti Zmajček vpisanih 136 otrok v devetih oddelkih in v enoti Zmajčica 26 otrok v treh oddelkih. Število otrok se je med letom spreminjalo, saj smo imeli nekaj odpovedi na novo vstopajočih otrok že v začetku septembra, nekaj izpisov zaradi selitev, nekaj novih vstopov med šolskim letom, ko smo zapolnjevali prosta mesta. V začetku junija 2019 je bilo v enoti Zmajček 141 otrok in v enoti Zmajčica 42 otrok.

Število otrok v enotah Vrba in Vejica

Septembra 2018 je enota Vrba obiskovalo 236 otrok v štirinajstih homogenih oddelkih (osem oddelkov 1- 3 let, 6 oddelkov 3 – 6 let) in enota Vejica 72 otrok v treh oddelkih 5 – 6 let. V enoti Vejica je 1.septembra začel delovati razvojni oddelek v katerega je vstopilo 6 otrok. Število otrok se je med letom minimalno spremenilo zaradi izpisov in novih vpisov tekom leta.

Mentorstvo

Več vzgojiteljev/ic je bilo tekom šolskega leta mentorjev/ic dijakom in študentom pri praktično pedagoškem usposabljanju.

Enota Zelena jama

MENTOR	KANDIDAT
MARIJA SMRKE	SABINA POŽUN praktično pedagoško usposabljanje v obsegu 90 ur in izvedba treh maturitetnih nastopov – PF na Primorskem
SONJA CESTNIK	TJAŠA SLIVNIKER, enotedenska praksa dijakov SVŠ

Enoti Zmajček in Zmajčica

MENTOR	KANDIDAT
ANDREJA KRAMAR KLEŠNIK	ANKA GRM, 1.letnik; (220 ur) – Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana

Enoti Vrba in Vejica

MENTOR	KANDIDAT	VZGOJNO IZOBRAŽEVALNA USTANOVA
--------	----------	-----------------------------------

STANA KANDARE	Aida Talić	3. letnik PEF Ljubljana
STANA KANDARE	Klara Kočevar	Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana
MARJETA KERN	Anita Dizdarević	Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana
VINKO NEBEC	Manja Miklič	3. letnik PEF Ljubljana
VOJKA PURGAR	Žana Radovan	PEF Ljubljana
NADA KEBER	Tjaša Jocner Vodnik	Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Kamnik
ANITA GOLOB	Aljaž Vlah	ERUDIO izobraževalni center
MARJANA VODNIK	Jelena Majstorović	Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana
SILVA LOŽAR	Zuhredina Mujakić	Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana
ANDREJA DIMNIK	Lara Kogelnik	Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana

I. CILJI IN PREDNOSTNE NALOGE

V Letnem delovnem načrtu smo zastavljene cilje uresničevali z izvajanjem javno veljavnega programa - Kurikulum za vrtce ter s Cilji in usmeritvami v skladu z Razvojnim načrtom vrtca in Letnim delovnim načrtom vrtca Zelena jama.

Na **strukturni ravni** smo spremljali prisotnost otrok ob prihodu in odhodu iz vrtca v različnih obdobjih. Pokazalo se je, da v nekaterih oddelkih otroci ostajajo dlje časa v vrtcu, zato se je ponekod popoldansko združevanje oddelkov iz 15.30 ure premaknilo na 15.45 uro.

Za zunanjo in notranjo podobo vrtca smo skrbeli vsi zaposleni skupaj z otroki, ki so sodelovali po svojih zmožnostih. Otrokom smo zagotavljali varno, prijetno in spodbudno učno okolje.

V času šolskih počitnic smo združevali oddelke in organizirali dežurstvo v enoti Zelena jama.

Prvega septembra smo ponovno odprli prvi in drugi niz enote Vrba, ki sta se prenavljala med poletnimi počitnicami 2018. Prav tako smo zaradi prenove prvega septembra zaprli tretji niz. En oddelek se je začasno preselil v enoto Zmajčica, dva v enoto Zelena jama in dva v vrtec Jarše. Prenova se je zaključila v začetku novembra, ko so se otroci vrnili v obnovljene prostore. Sredi novembra smo uradno otvorili prenovljeno enoto Vrba s krajšim kulturnim programom, ki so ga pripravili otroci in strokovne delavke. Otvoritve so se udeležili župan Zoran Janković, predstavniki Mol-a – oddelka za predšolsko vzgojo in ravnateljice ljubljanskih vrtcev.

Nabavili smo nove didaktične pripomočke in igrače za oddelke, nekaj senzoričnih igrač so izdelali strokovni delavci sami.

Na **posredni ravni** so se strokovni delavci srečevali na:

- aktivnih starostnih skupin,
- delnih vzgojiteljskih zborih,
- vzgojiteljskih zborih,
- sestankih enot,
- izobraževanjih na ravni vrtca,

- šoli za starše.

Povezali smo se v več strokovnih skupin za pripravo dogodkov kot so: Teden mobilnosti, Teden otroka, Kros, Sončkov dan, Zeleni dan, Zmajčkov dan, Teden kulture, Teden tradicionalne slovenske hrane, Veseli december in pustovanje.

Znotraj enot so bili tekom leta organizirani različni dogodki in dejavnosti v notranjih prostorih vrtca in na prostem (gibalno dopoldne, skupni izleti, gledališke igre, Igre brez meja, NTC igre, orientacijski pohodi...)

Izboljševali smo medsebojno sodelovanje zaposlenih

Strokovno in vsakršno drugo podporo strokovnim delavcem pri njihovem profesionalnem razvoju smo nudili vodstveni delavci, svetovalni delavki, mobilne specialne pedagoginje, organizator prehrane in vodja ZHR, pri nekaterih programih tudi zunanji strokovnjaki.

Iz poročil o delovanju aktivov je razvidno, da se na aktivih predvsem načrtuje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, manj pa analizira, evalvira. Pri analizi aktivov se je predvsem pokazalo, da določeni strokovni delavci naredijo več in bolje, drugi z manj izkušnjami in znanja manj. Priložnosti za učenje in razvoj posameznih strokovnih delavcev je na ravni vrtca veliko, prav tako spodbud, da se lahko vsak posameznik vedno lahko nauči kaj novega.

Uresničevali smo cilj Kakovostnejša priprava roditeljskih sestankov in pogovornih uric.

Večjo pozornost smo namenili pripravi 1. roditeljskih sestankov za starše. Starši so prejeli izročke z osnovnim informativnimi podatki z namenom, da bi imeli več časa za medsebojni pogovor in razpravo na različne vzgojne teme, ki se pojavljajo pri razvoju in učenju otrok. Strokovni delavci so starše poskušali vključevati v roditeljske sestanke kot aktivne udeležence.

Udeležba staršev na roditeljskih sestankih je kot kaže precej odvisna od vsebinsko ustreznega vabila in načina vabljenja. Pri strokovnih delavcih, ki so v praksi že izvedli kakšno dogovorjeno spremembo je opaziti večji procent prisotnosti staršev. Ta se giba od 26% do 91,3 %.

Strokovni delavci so v šolskem letu izvedli od 7 do 10 govorilnih ur. Na posameznih govorilnih urah se prisotnost giba med enim in štirimi starši. Nekateri od staršev so prisotni vsak mesec, nekaterim je dovolj, da dobijo dnevne informacije. Z uvedbo e asistenta so starši boljše informirani, vsaj tisti, ki ga dnevno spremljajo.

Šola za starše je bila boljše obiskana kot v preteklem letu. Strokovni delavci so spodbujali starše k udeležbi na predavanjih, predavanj pa so se udeležili tudi sami.

Vsako leto skušamo na prireditve Zeleni dan, Zmajčkov dan in Sončkov dan pritegniti čim večje število otrok in staršev. Vse prireditve potekajo na prostem in so odvisne od vremenskih razmer. V letošnjem letu smo zaradi vremena datumsko predstavljali Sončkov dan in Zmajčkov dan.

Na področju promocije vrtca smo naredili pomembne korake v smeri predstavitve našega dela.

Enota Zelena jama

- preko spletne strani vrtca z objavo dejavnosti posameznih oddelkov,
- oddelka 5 -6 let sta sodelovala na Polžjih igrah moščanskih vrtcev. Igre so bile letos zasnovane tako, da so vsi 5 -6 letni otroci iz moščanskih vrtcev sodelovali v igrah, ki so jih povezovali in sodelovali.
- Sodelovanje na razstavi ob Mednarodnem dnevu strpnosti na temo Obrekovanje
- V juniju je bil uspešno izveden Zeleni dan na temo: 100 let izdaje knjige O Kekcu

Enoti Zmajček in Zmajčica

- Andreja Kramar Klešnik je aktivno sodelovala v projektu Zavoda za šolstvo Formativno spremljanje ter se predstavila tudi na Zavodu za šolstvo
- Petra Peternelj je bila aktivna udeleženka na konferenci MIB,
- na mednarodni konferenci MIB je aktivno sodelovala vzgojiteljica Petra Peternelj
- redna objava člankov v mesečniku Zeleni glas, glasilu Ljubljana
- v decembru in juniju sta bili uspešno izpeljani prireditvi z otroki v sodelovanju s starši, kjer smo izkupiček zbranega denarja od prodaje izdelkov namenili v Sklad vrtca
- razstavi otroških risb na CSD Moste

Enoti Vrba in Vejica

- slovesnost ob prenovi enote Vrba
- redna objava člankov v glasilu Zeleni glas
- pomočnica vzgojiteljice Jožica Šircelj je bila mentorica otrokom, ki so ustvarili likovna dela za festival Likfest v okviru Pionirskega doma
- športne igre v telovadnici OŠ Martina Krpana
- sodelovanje na Polžijadi moščanskih vrtcev
- pustna povorka po Fužinah s sodelovanjem vseh oddelkov od treh let dalje.
- prireditev Sončkov dan z nastopom otrok in strokovnih delavcev.

II. PREDNOSTNE NALOGE NA RAVNI ENOT IN URESNIČEVANJE

1. CILJI

Na procesni ravni, na področju izvajanja Kurikuluma za vrtce, kamor sodi izpeljava načrtovanih ciljev in dejavnosti iz Letnih delovnih načrtov oddelkov, smo v letošnjem šolskem letu dali največ poudarka na izpeljavo ciljev:

Ozaveščanje in vzgoja zaposlenih in otrok za trajnostni razvoj (skrb zase in za druge, skrb za okolje, naravo in živa bitja, skrb za zdravje).

V programu Ekovrtca smo spodbujali otroke k odkrivanju narave z vsemi čuti in jim pomagali razumeti njihovo vlogo v okolju. Razvijali smo zavest o odgovornosti za varovanje okolja pri vseh udeležencih v procesu vzgoje.

Uspešno izvedeni projekti:

- Učimo se poslušati zvoke vetra, petje ptičev in deževnih kapelj. Otroci so preko vseh čutil odkrivali naravo.

- Spoznavajmo talni živ žav okoli nas – mravlje in polže. Preko različnih medijev so otroci spoznali njihovo življenjsko okolje, se seznanili z načini raziskovanja. Vsa spoznanja so zabeležili ter vse razstavili v avli vrta in drugih razstavnih panojih.
- Starejši otroci so se ukvarjali s Hrano od lokalne pridelave do krožnika za naše zdravje. Na vrtu so posadili krompir, posejali solato, redkvico in drugo zelenjavo in zelišča.
- Otroci so skupaj s strokovnimi delavci raziskovali vodo in energijo in se seznanili z ozaveščanjem o pomenu varčevanja z energijo in vodo.
- Z igro v svet narave, kjer so otroci preko gibanja spoznavali in odkrivali naravo na igriv, raziskovalen način.
- Telovadnica v gozdu, kjer je gozd kot prostor otroke vznemirjal; v njem so začutili željo po gibanju, raziskovanju, predvsem pa so se tam vedno znali zaigrati s sredstvi, ki jih nudi.
- Čistilne akcije, kjer s skupnimi močmi uredimo igrišča, čutne poti, prostore vrta...
- Skrb za vrtičke, visoke grede, zeliščni vrt.
- Tabori na kmetijah, kjer otroci spoznavajo življenje in delo na kmetijah.
- Ločevanje odpadkov, kjer se otroci odvisno od starosti navajajo na pravilno ločevanje odpadkov.
- Eko oglasne deske z izbranimi eko vsebinami, katere strokovni delavci sproti dopolnjujejo in tako obveščajo starše o dogajanju v oddelkih.
- Varno s soncem, kjer so strokovni delavci seznanjali otroke o pomenu zaščite pred soncem preko različnih iger, zgodbic,
- Ambasadorji nasmeha z načrtovanimi obiski živali po oddelkih.

Vpliv na izboljšanje koordinacije gibov in motorike

Področje gibanje so strokovni delavci v oddelkih izvajali različne stare igre, katere so otroci in starši dobro sprejeli. Igre so načrtovali in izvajali z zavedanjem, da se pri otrocih, ki se igrajo, razvija akomodacija, orientacija, ravnovesje in razmišljanje o pomenu gibanja.

Ena skupina je bila vključena v 3 sklop področja NTC učenje, v katerem so na pobudo otrok preko igre in iskanju držav preko slikovnega in filmskega gradiva, spoznavali Azijske države. Oddelki 1 -2 so bili vključeni v 1 sklop, ostali oddelki pa v 2 in 3 sklop.

Pri zastavljenih ciljih LDN oddelkov, so strokovni delavci urili predvsem koordinacijo gibanja celega telesa, skladnost gibanja, moč, vzdržljivost, ravnotežje, spretnost, sledenje navodilom, zaupanje in sodelovanje, ter pri najmlajših izvajanje različnih oblik naravnega gibanja. Otroci so bili dejavni pri igranju z žogo, igranju s pravili in na snegu.

Tekom leta je bilo izvedenih več izletov, pohodov in orientacijskih pohodov, z različnimi nalogami, na igrišču in v ožji in širši okolici vrta.

Izvajali smo program Mali sonček (v oddelkih od dveh let naprej), katerega namen je obogatiti področje gibanja v vrtcu s sodobnimi gibalno/športnimi vsebinami,

Za otroke v oddelkih 5 – 6 let je na asfaltnem igrišču potekalo rolanje pod vodstvom strokovnih delavcev, ki je za starše brezplačno.

Otroci oddelkov 5 – 6 let so obiskovali drsanje na drsališču v Zalogu v sodelovanju z Agencijo Lucky Luka.

Z lastnim zgledom razvijamo komunikacijske veščine v obdobju porajajoče se pismenosti

Na področju jezika je bilo izvedenega veliko branja in poslušanja zgodbic. Besedni zaklad so otroci bogatili ob besednih igrah, izštevankah, ugankah, z učenjem deklamacij in pesmimi z vnašanjem elementov NTC učenja.

S praviljično torbico, bralnim nahrbtnikom, obiskovanjem knjižnice in bralnih uric spodbujamo branje z otroki. Otroci izbrano knjigo predstavijo drugim otrokom tudi v projektu Ciciuhec, ki prav tako poteka v sodelovanju s knjižnico Jožeta Mazovca.

Izvedeno je bilo več dramatizacij otrok, lutkovnih predstav strokovnih delavcev in obiskov predstav v vrtcu in gledališču.

Vrtčevske knjižnice po enotah sproti dopolnjujemo z novimi knjigami z ekološkimi in drugimi vsebinami. Obiskujejo jo oddelki od 2 leta starosti 1x mesečno. V knjižnici si sposodijo knjige, katere odnesejo v oddelek, jo preberejo sami ali s strokovnimi delavci, ali pa v knjižnici izvedejo bralno urico.

Dejavnosti s področja opismenjevanja so razvijali vsi oddelki prilagojeno starosti otrok (slikopisi, dejavnost na področju finomotorike in grafomotorike, govora in jezika).

Razvoj senzorne integracije

Po oddelkih so bile izvedene različne aktivnosti za spodbujanje senzorne integracije. Vzgojiteljice – pomočnice vzgojiteljic so na svojem aktivu izdelale pripomočke za spodbujanje senzorne integracije.

Razvijanje področja umetnosti – ples in glasba

V sodelovanju z JSKD (Javnim skladom republike Slovenije za kulturne dejavnosti) smo izvajali projekt »Plesno muziciranje« v katerem smo dali poudarek na področje plesa in glasbe. Otroci so bili aktivno vključeni v proces načrtovanja in izvajanja glasbenih in plesnih dejavnosti. Rezultate projekta – plesno glasbene točke so bili prikazani na zaključnih dnevih enot.

2. DEJAVNOSTI NA RAVNI ENOT IN MED ENOTAMI

Evropski teden mobilnosti

Projekt je potekal med 17. in 22. septembrom 2018 pod sloganom »Potuj in učinkovito potuj«. Namen je bil spodbujanje različnih oblik mobilnosti, s poudarkom na hoji, kolesarjenju in javnem prevozu. Otroci v starosti od treh let dalje so se podali v bližnjo in daljno okolico vrtca peš in s kolesi ali so se prvič peljali z mestnim avtobusom ter si ogledali brezplačno predstavo v izvedbi LPP-ja. V tem času smo začeli tudi s tečajem rolanja.

Teden otroka

Dejavnosti v tednu otroka so potekale od 1. do 5. oktobra 2018. Cilj dejavnosti je bil sproščeno druženje otrok pri gibalnih in ustvarjalnih dejavnostih. Aktivnosti v igralnicah z ustvarjalnimi delavnicami, za vse otroke smo pripravili piknik na igrišču, ustvarjalne delavnice, pohode, ter športno dopoldne.

Kros

V vrtcu v vseh enotah v oktobru in maju organiziramo kros za otroke v štirih starostnih skupinah in sicer: 2 – 3 let, 3 - 4 let, 4 - 5 let, 5 - 6 let za dečke in deklice. Za motivacijo in spodbudo pri ogrevanju

pred tekom in na teku poskrbijo maskote (klovn, Pika nogavička). Otroci dobijo po teku medalje in zapojejo himno.

Teden tradicionalne slovenske hrane (12.- 16.11.2018)

Poudarek smo dali okušanju različne prehrane s poudarkom na slovenski tradicionalni hrani. Na jedilnik smo uvrstili jedi kot so sirovi štruklji, ajdovi žganci, ričet.... Otroci so tako imeli možnost seznanjati se z jedmi, ki veljajo za tradicionalne. V okviru tedna smo izvedli Slovenski zajtrk z maslom, medom in mlekom.

V času tradicionalnega slovenskega zajtrka je otroke v starejših oddelkih enote Zelena jama obiskala maskota Čebelica Maja, ki je v avli vrtca skupaj z otroki zapela in zaplesala na pesem Čebelar.

Veseli december

December v vrtcu je bil prijeten in prazničen, otroci so bili vsak dan v pričakovanju nečesa novega. Ves december so po enotah potekale ustvarjalne delavnice za starše in otroke, peka piškotov, kino dan, obisk Dedka Mraza, ogled predstav v izvedbi strokovnih delavcev, obisk gledaliških predstav, obisk Osnovnih šol v bližini vrtca, pravljične ure v Knjižnici Jožeta Mazovca in slavnostno kosilo v vrtcu.

Teden kulture

Teden kulture je bil vsebinsko bogat in pester, saj so strokovni delavci otrokom približali lepoto slovenskega jezika. V sklopu tega so starejše skupine obiskale Narodno galerijo – ogled razstave škratka Gala, in Etnografski muzej. Ogledali so si Prešernov trg, Prešernov spomenik ter hišo Primičeve Julije. V okviru tedna kulture so v enoti Vrba za otroke od 3 – 6 let nastopile pevke ljudskih pesmi Cintare.

Pustovanje

Na pustni torek so se otroci zabavali na plesu v različnih maskah, starejše skupine so odpravile na pustno povorko po Zeleni jami, Mostah in Fužinah.

Mesec družine

Mesec družine je po oddelkih potekal z različnimi dejavnostmi, s pogovori z otroki o družini, prinašanju fotografij družin, obiski mamic in babic, ki so predstavile svoje delo, se pogovarjale in z njimi ustvarjale. Otroci so starše povabili na delavnice v svoje igralnice in se jim predstavili z dramatizacijami, pesmicami in telovadnimi uricami.

Pohod ob žici okupirane Ljubljane

Kot vsako leto, smo se tudi letos podali na Pohod ob žici, ki je potekal 9. maja. Pohoda so se udeležili otroci od 3-6 let. Na Pot ob žici smo se vključili na nam najbližji kontrolni točki pri fužinskem mostu in Gramozni jami in prehodili en del trase.

Zeleni dan

Letos smo izvedli prireditev z nastopom otrok, delavnicami, kratkimi skeči, pastirskimi igrami in bazarjem, na temo Dobra volja je najboljša – 100 obletnica izdaje knjige o Kekcu.

Od prodanih izdelkov, ki so jih pripravile strokovne delavke, smo za Sklad vrtca zaslužili 646,53€. Vsem se zahvaljujem za trud in dobro voljo.

Zmajčkov dan

Tradicionalni Zmajčkov dan (11. junija) je potekal v znamenju nastopov otrok za starše (glasbeno-plesna predstava – potovanje s plesom). V nadaljevanju smo za otroke in starše pripravili zanimive

ustvarjalnice, ki pa jih zaradi dežja nismo uspeli izpeljati. Izkupiček od prodaje hrane je šel v Sklad vrtca.

Sončkov dan

Na letošnjem Sončkovem dnevu so bili prikazani rezultati projekta »Plesno muziciranje«, kjer so se otroci pod mentorstvom strokovnih delavcev predstavili s svojimi točkami. Starši in drugi obiskovalci prireditve so jim izrekli veliko pohval. V drugem delu prireditve je potekalo druženje otrok, staršev in zaposlenih ob pripravljenih dobrotah izpod rok vrtčevskih kuharic. Starši so imeli možnost prostovoljno prispevati v Sklad vrtca z nakupom ritmičnih instrumentov, ki so jih izdelali strokovni delavci vrtca.

Izleti

Oddelki so se v okviru programa Mali sonček udeležili izletov na Golovec, Ljubljanski grad, Sveto Ano, Kodeljevo, Tivoli, starejše skupine so obiskale Živalski vrt, Trim stezo v Zadvoru, Arboretum, Korant, Rakitno, Mengeško koč, Kranjsko Goro, spoznavali mesto Ljubljana z vožnjo z ladjico po Ljubljanici, adrenalinski park Polhov gradec.

Počitniška dejavnost

Poletje je povezano z načrtovanimi in prostimi dejavnostmi v povezavi z vodo. Dejavnosti so se predstavile staršem na roditeljskih sestankih in preko oglasnih desk, starši poskrbijo za kopalne pleničke, kopalke in brisače, zaščito pred soncem.

3. OBOGATITVENE DEJAVNOSTI

Obogatitvene dejavnosti v vrtcu so izvajali strokovni delavci v dogovoru s starši, v lastni izvedbi in s pomočjo zunanjih institucij in posameznih izvajalcev. Nekatere dejavnosti so bile podprte in financirane s strani MOL - a ali Sklada vrtca.

Med obogatitvene dejavnosti se uvrščajo tudi dejavnosti, ki so bile realizirane in so navedene v prejšnji točki.

Predstave v lastni izvedbi

Strokovni delavci so izvedli več predstav za otroke ob različnih priložnostih, nekateri v sklopu veselega decembra, drugi ob različnih priložnostih medsebojnega povezovanja. Gledališka skupina enote Zelena jama je v decembru zaigrala predstavo Bela muca za vse otroke in učence OŠ Vide Pregarc.

Gledališke predstave gledališč

Otroci od 2 - 4 let so si ogledali 5 abonmajskih predstav gledališča KU-KUC: Indijančica, Oranžni žarek, Mali polhec, Cepetavček, Smetiščni škrat in Mini Moni. Otroci od 4. leta dalje so si v sklopu kulturnega abonmaja v LGL ogledali 3 predstave: Žogica Marogica, Zverinice iz Rezije in Kdo je Vidku napravil srajčico ter v vrtcu Prvo srečanje z opero in S tolkali okoli sveta.

Starši so plačali predstave v višini 3,5€ za LGL in 4€ za posamezni predstavi, 16€ za abonma Ku - Kuc. En oddelek si je v Domu Španski borci ogledal predstavo Gozd raja, predstavo so krili starši v višini 4€.

Oddelki 5-6 let so si v Kino dvoru ogledali film Popotovanje cesarskega pingvina, ter izvedla delavnice po ogledu filma. Predstava je financirana s stani MOL.

Rolanje

Tečaj je potekal v jesenskem in spomladanskem času. Izvajali so ga strokovni delavci vrtca za otroke v starosti 5 – 6 let. Tečaj je za starše brezplačen.

Drsanje

Tečaja drsanja so se udeležili vsi otroci, ki so v vrtcu zadnje leto pred vstopom v šolo. Tečaj je bil delno financiran s strani MOL –a, starši so plačali prevoz in stroške zunanjih vaditeljev. Vrtec je prispeval svoje vaditelje, ki so vodili skupine otrok na ledu. Tako so bili stroški za starše nižji.

Tabori

So potekali v sodelovanju med vrtcem in organizatorji: Društvo MT Šport Ljubljana, ZLRO, Planet otrok. Otroci so tri dni bivali na različnih kmetijah, v Športnem centru na Pokljuki, Penzionu na Razpotju, Piranu, Campu Menina planina, v Kranjski gori in Gozd Martuljku.

Cena taborov se je gibala med 95€ in 134€. Otroci, ki so v vrtcu zadnje leto pred šolo so imeli tabor financiran s strani Mol-a v višini 75 €.

Zimovanje

Za otroke vrtca smo izvedli zimovanje v Počitniškem domu Vila v Kranjski Gori in na Pokljuki.

Letovanje

Otroci so letovali v Zambratiji, Savudriji in Poreču.

4. DODATNE DEJAVNOSTI – ZUNANJI IZVAJALCI

Vrtec je zunanjim izvajalcem Jezikovni šoli Abis in Bip, plesni šoli – Plesna zvezda in košarki GLOBKO omogočil prostore, in sicer za otroke od 4. let dalje. Dodatne dejavnosti so potekale popoldan, po 15.30 uri v prostih telovadnicah in igralnicah vrtca in niso motile izvajanje rednega programa. Otroke so po dejavnosti prevzeli starši.

III. DEJAVNOSTI V SODELOVANJU Z ZUNANJIMI IZVAJALCI

Dodatni izvajalci so nam pomagali pri ustvarjanju spodbudnega in pestrega učnega okolja za otroke.

- **Ekošola** – izvajanje programa po sklopih.
- **OŠ Vide Pregarc:** pedagoginja OŠ je obiskala vzgojitelje dveh oddelkov, otroci pred vstopom v šolo so obiskali prve razrede, učenci OŠ so na asfaltnem igrišču občasno izvajali športne dneve, skupni sestanek z vzgojitelji oddelkov vrtca ter svetovalno delavko in vzgojiteljico 1. razreda.
- **OŠ Martina Krpana** – uporaba telovadnice in obisk 5 - 6 letnikov v razredih. Izvedba športnega dopoldneva.
- **OŠ Nove Fužine** – obisk šole in ogled novoletne predstave.
- **ZPM Moste Polje** – organizacija taborov, letovanj, zimovanj, projekt Botrstvo, udeležba na delavnicah.
- **Knjižnica Jožeta Mazovca,** izposoja knjig, udeležba na bralnih urah v knjižnici, izvajanje projekta Ciciuhec, razstava v prostorih knjižnice.
- **Lutkovno gledališče Ljubljana,** obiski gledaliških predstav.
- **Gledališče FRU-FRU,** gostovanje s predstavami v vrtcu.
- **Gledališče KU-KUC,** gostovanje s predstavami v vrtcu.
- **Glasbena šola Polje** – tradicionalni novoletni koncert.
- **MOL** – delno sofinanciranje izvedbe projektov, energetska sanacija enote Zelena jama, Vrba in prenova pralnice in kuhinje. V juliju in avgustu 2018 prenova I. in II. niza enote Vrba.
- **Društvo MT Šport** - organizacija taborov
- **Planet otrok** – organizacija zimovanja
- **Camp Menina planina** – organizacija tabora

- **ZLRO** – organizacija tabora
- **Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano** – tradicionalni slovenski zajtrk.
- **Agencija za šport** – program Mali sonček, drsanje.
- **Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana** – praktično pedagoško usposabljanje dijakov v vrtcu.
- **Zavod Cene Štupar** - praktično pedagoško usposabljanje dijakov v vrtcu, brezplačni tečaj slovenskega jezika za starše.
- **Erudio** - praktično pedagoško usposabljanje dijakov v vrtcu.
- **B 2** - praktično pedagoško usposabljanje dijakov v vrtcu.
- **SVŠ** - praktično pedagoško usposabljanje dijakov
- **PEF Ljubljana** – praktično pedagoško usposabljanje študentov v vrtcu.
- **PEF Koper** – praktično pedagoško usposabljanje študentov v vrtcu.
- **Zdravstveni dom Moste** - zobozdravstvena preventiva – obisk medicinske sestre, sodelovanje s fizioterapevtko in delovno terapevtko.
- **Kino Dvor** – predstava in izvedba delavnic v vrtcu na temo Velika zlobna lisica in druge zgodbe.
- **Kolesarčki** - program prometne vzgoje za najmlajše – financiran s strani Sklada Vrtca Zelena jama.
- **LPP** - občasni prevoz otrok po Ljubljani in izven.
- **Šola tujega jezika ABIS, BIP** - izvedba nadstandardnih dejavnosti izven izvajanja kurikula.
- **Plesna zvezda** - izvedba nadstandardnih dejavnosti izven izvajanja kurikula.
- **Košarko Globko** – izvedba košarke za otroke
- **Policijska postaja Moste** – sodelovanje s starejšimi otroki na temo prometa, obisk Policijske postaje.
- **Salamon d.o.o** – mesečno zbiranje starega papirja.
- **Zeleni Glas** – objava člankov v glasilu.
- **Karate šola SANKUKAI** – predstavitev dejavnosti.
- **Društvo Vesele nogice** – zbiranje zamaškov.
- **Centri za socialno delo** – urejanje stikov ob ločitvi staršev, ureditev rejništva oz. skrbništva.
- **Zdravstveni domovi Ljubljana - Center za duševno zdravje in Razvojna ambulanta (PE Črnuče, Center, Moste Polje, Bežigrad)** – spremljanje otrok, multidisciplinarni timski sestanki.
- **Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana** – informativni ogledi vrtca in šole s starši in svetovalno delavko; zagotovitev mobilnega logopeda v vrtcu (po Odločbi ZRSŠ).
- **Osnovna šola Janeza Levca** - informativni ogledi vrtca in šole s starši in svetovalno delavko.
- **Ambulanta za avtizem** - diagnostika, multidisciplinarni timski sestanki.
- **Inštitut za avtizem in sorodne motnje** - diagnostika, multidisciplinarni timski sestanki.
- **Razvojni oddelki (Vrtec Ledina, Vodmat in Ciciban)** – ogled s starši in strokovnimi delavci vrtca.
- **Zavod RS za šolstvo (OE Kranj in OE Ljubljana)** – postopek usmerjanja otrok s posebnimi potrebami, spremembe Odločbe, zagotovitev spremljevalca za otroka s posebnimi potrebami, ipd.
- **Fakulteta za šport** (prof. Videmškova, študentka Urška Polc - raziskava **Vpliv pristopa NTC učenje na gibalne sposobnosti 4-6 letnih otrok**).
- **Društvo Ambasadorji nasmeha.**
- **Društvo Tačke pomagачke.**
- **POP TV – oddaja Štartaj Slovenija:** prispevek o projektu »Spoznavajmo živali«.
- **Zavod RS za šolstvo** – inovacijski projekt: **Mreža šolski pes.**
- **Veterinarska klinika za konje (lihoprste kopitarje) v Ljubljani.**
- **RTV** – snemanje zaključne prireditve

- **CSD Moste** – razstava otroških likovnih del
- **Glasiło Ljubljana** – objava članka

IV. DELO STROKOVNIH ORGANOV VRTCA

1. VZGOJITELJSKI ZBOR

Izvedena sta bila 2 vzgojiteljska zbora in sicer v oktobru in juniju.

2. DELNI VZGOJITELJSKI ZBORI

Datumi delnih vzgojiteljskih zborov so bili načrtovani na koledarju vrtca. Vsebine delnih vzgojiteljskih zborov smo načrtovali na kolegiju vrtca. Izvajale so jih vodje enote s pomočjo ravnateljice.

3. AKTIVI

V začetku leta so bili oblikovani strokovni aktivni vzgojiteljic glede na starostno obdobje otrok. Strokovni delavci so se na aktivih srečevali na štirinajst dni. Vzgojiteljica – vodja aktiva je povezovala delovanje na aktivu in poskrbela za redni zapis zapisnikov. Delovanje aktivov so spremljale vodje enot.

4. AKTIVI POMOČNIKOV/IC VZGOJITELJEV/IC

Realizirano je bilo dvakratno srečanje pomočnikov vzgojiteljev na ravni vrtca.

V. SODELOVANJE S TEHNIČNIM KADROM

Sodelovanje z vodjem zdravstveno higienskega režima in prehrane

Sodelovanje med organizatorjem ZHR Simonom Nemešem in strokovnimi delavci je potekalo na področjih kot so: pojav nalezljivih bolezní v oddelkih, prehrana otrok, bolezní v vrtcu, prinašanje zdravil v vrtec, pojav ušivosti, piki žuželk... .

Organizator prehrane in ZHR je sodeloval z vodji enota na uvajalnih sestankih za starše otrok, ki na novo vstopajo v vrtec. prav tako je nepogrešljiv pri organizaciji raznih dogodkov in prireditvev v vrtcu.

Sodelovanje z vzdrževalci

Vzdrževalci so sodelovali pri dejavnostih z otroki, pomagali so strokovnim delavcem pri izvajanju dejavnosti kot so voda, vrtički, kros, piknik, prireditve in pri zbiranju odpadnega materiala. Odgovorno so vzdrževali zunanje in notranje prostore enot vrtca.

Sodelovanje z delavkami v kuhinji, pralnici in čistilkami .

Sodelovanje je potekalo v zvezi s projekti – peka piškotov, pravilno ločevanje odpadkov in organizacijskimi zadevami – združevanje oddelkov, število otrok v dežurstvu, priprava naročenih kašic iz sadja in drugo.

VI. SODELOVANJE S STARŠI

Uvajalni sestanki

Na ravni vrtca je bilo izvedenih več uvajalnih sestankov pod vodstvom vodij enot s sodelovanjem vodje ZHR in svetovalnima delavkama. Starše je predvsem zanimalo: kako poteka uvajanje, zdravje in prehrana otrok.

Individualni pogovori

Individualni pogovori so potekali pred vstopom otrok v vrtec. Izvajale so jih vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljic v parih, izven delovnega časa.

Roditeljski sestanki

V vseh oddelkih sta bila izvedena dva roditeljska sestanka. Na prvih so starši skupaj s strokovnimi delavkami oblikovali in potrdili LDN oddelka in se pogovarjali o izvajanju le tega, dogovarjali so se o skupnem sodelovanju, notranjih pravilih v oddelku, izvolili predstavnike v Svetu staršev, itd.

Drugi sestanek ob zaključku leta je bil namenjen realizaciji načrtovanega LDN in dogovoru o predvidenih obogatitvenih dejavnostih v oddelku za naslednje šolsko leto.

Pri izvedbi roditeljskih sestankov smo izvedli dve novosti – starši so že pred sestankom prejeli izročke, na samem sestanku pa so imeli možnost aktivnega sodelovanja na delavnici na določeno temo (razvoj otrok, konflikti...), ki so jo koordinirale strokovne delavke.

Roditeljski sestanki so bili organizirani tudi po potrebi – ob odhodu otrok na tabor.

Govorilne ure

Za dan in čas se strokovni delavci dogovorijo na roditeljskih sestankih. V dogovoru med vzgojiteljem in staršem lahko dan in uro prilagodijo potrebi enega ali drugega. V posameznih skupinah na govorilnih urah sodelujeta obe strokovni delavki.

Starše na govorilnih urah zanima vključevanje otrok v skupino, njihov odnos do sovrstnikov, razvoj, počutje otroka, gibalne, motorične sposobnosti, sodelovanje pri dejavnostih, vedenje in počutje otrok.

Skupna srečanja otrok, staršev in strokovnih delavcev v oddelkih

Za srečanja staršev, otrok in strokovnih delavcev so bili dogovorjeni v vseh oddelkih. Srečanja so potekala v mesecu decembru in ob različnih priložnostih – materinski dan, praznovanje pomladi, zaključek šolskega leta.

Prireditve in praznovanja s starši na ravni vrtca

V vsaki enoti smo izvedli skupna srečanja na dnevih enot, kjer smo dali poudarek na zbiranje sredstev za Sklad vrtca. V ta namen so strokovni delavci izdelali različne izdelke, namenjene za prodajo.

Oglasne deske

Vsak oddelek ima pred igralnico oglasno desko, ki je namenjen sprotnemu obveščanju staršev o načrtovanih dejavnostih in prikazu različnega gradiva, ki je nastalo v času izvajanja dejavnosti. Na oglasnih deskah so starši lahko pridobili tudi informacije o organizaciji dela v oddelku.

Spletna stran vrtca

Na spletni strani vrtca smo predstavljali svoje delo in aktualne zadeve v vrtcu. Prispevke za spletno stran so pripravljale vzgojiteljice.

e- asistent

Vrtec je v letošnjem šolskem letu pristopil k uporabi e-asistenta.

Šola za starše

Šola za starše je bila organizirana na ravni vrtca Zelena jama. Informacije o šoli za starše so starši dobili na prvih roditeljskih sestankih. Pred datumom izvedbe so strokovne delavke starše preko pisnih obvestil, ustno in po e pošti povabile k udeležbi, ki je bila nekoliko večja, kot prejšnja leta, zelo velika pa je bila pri predavanju Marka Juhanta.

Svet staršev

Vsak oddelek je na prvem roditeljskem sestanku izvolil svojega predstavnika in namestnika v Svet staršev vrtca. Svet staršev je deloval na ravni vrtca in se sestel 1 x v začetku šolskega leta na sklic ravnateljice vrtca.

VII. PEDAGOŠKO VODENJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA DELA

1. PEDAGOŠKO VODENJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA DELA

Pedagoško vodenje smo izvajale vodje enot v smeri:

- pozitivne soodvisnosti s strokovnimi delavci pri oblikovanju in doseganju skupnih ciljev pri načrtovanih dejavnostih na ravni enot
- ustvarjanju varnega okolja za delo v učečem se vrtcu
- spoštovanja avtonomije strokovnih delavcev
- medsebojnega zaupanja, pozitivnih odnosov, ki podpirajo osebno rast zaposlenih,
- spodbudnega ravnanja, pogajanja in iskanja rešitev.

Spremljanje vzgojnega dela strokovnih delavcev je potekalo preko:

- hospitacij strokovnih aktivov vzgojiteljic,
- pregleda Letnih delovnih načrtov,
- pregleda Analiz letnih delovnih načrtov,
- pregleda poročil projektov, prireditev in drugih dogodkov,
- pregled zapisnikov roditeljskih sestankov,
- sodelovanja v strokovnih aktivih,
- pogovorov pri ocenjevanju strokovnih delavcev,
- spremljanja pripravljenosti zaposlenih za delo,
- podpore in sprejemanja strokovnih delavcev,
- individualnih pogovorih ob težavah, pritožbah in pripombah staršev,
- sproščenih neformalnih medsebojnih pogovorov,
- staršev, ki so podajali pritožbe in pohvale,
- ugotavljanja potreb strokovnih delavcev.

2. DELO VODIJ ENOTE

Vodje enot smo izvajale delo v smeri poslušanja, spodbujanja, usmerjanja, podpiranja in spoštovanja vseh udeležencev v vrtcu, ter odgovornega opravljanja svojega dela. Odzivale smo se na vsakodnevno življenje in delo v vrtcu, se seznanjale s poplavo informacij, ki jih prinaša družba in svet tehnologije in se navduševale nad uspešnostjo otrok.

Na srečanjih s strokovnimi delavci smo predstavljale tudi svoje delo, izkušnje in ugotovitve, predlagale teme, ki smo jih zasledile v literaturi, na eko konferencah in drugih izobraževanjih.

Vključevale smo se v sprejemanje odločitev na ravni vrtca, pogosto strokovnim delavcem pojasnjevale in razčlenjevale pristope na ravni vrtca (razvojni načrt vrtca, usmeritve vrtca, smernice, pomen vizije za vrtec...).

Udeleževale smo se strokovnih aktivov vzgojiteljic na katerih smo jim nudile podporo pri načrtovanju dejavnosti za delo z otroki in pri analizi dela. Vodile smo sestanke enot in se vključevale v srečanja za pripravo prireditev in drugih dogodkov v vrtcu in izven.

Po potrebi smo se vključevale v delo z otroki s posebnimi potrebami in njihovimi starši ter koordinirale urnike zaposlenih za možno izvedbo srečanj s starši.

Pripravljale smo urnike dela za strokovne delavce in koordinirale pokrivanje bolniških in drugih odsotnosti zaposlenih s strani zaposlenih za sočasnost in študentov.

Kot vodje enot smo bile ves čas energetske sanacij in prenov enot vključene v sestanke v zvezi s potekom del, organizirale združevanje in preseljevanje otrok, v zvezi z deli obveščale starše, strokovne delavce in se povezovale s tehničnimi delavci vrtca in zunanjimi izvajalci del.

7. DELOVANJE SVETA ZAVODA (Anita Golob)

POROČILO SVETA ZAVODA ZA ŠOLSKO LETO 2018/19

Svet zavoda Vrta Zelena jama je v šolskem letu 2018 – 2019 izvedel pet sej, od tega dve redni seji in tri korenspondenčne seje.

Svet zavoda je tako:

Potrdil analizo LDN za šolsko leto 2017/2018.

Potrdil LDN za šolsko leto 2018/2019.

Se seznanili s poročilom o delovanju Sklada vrtca Zelena jama za leto 2017/2018.

Potrdil spremembo in dopolnitev finančnega in kadrovskega načrta za leto leti 2017/2018.

Podal oceno delovne uspešnosti ravnateljice, za šolsko leto 2018.

Potrdil spremembo finančnega načrta s prilogo kadrovskega načrta vrtca za leto 2018.

Potrdil finančni načrt s prilogo kadrovskega načrta za leto 2019.

Potrdili Program dela za leto 2019.

Potrdil spremembo in dopolnitev finančnega načrta s prilogo kadrovskega načrta vrtca za leto 2018/2019 (prva dopolnitev).

Pridobil pravno mnenje o pripadajočem študijskem dopustu, glede na način sofinanciranja izobraževanja zaposlenih (v interesu vzgojno-izobraževalnega zavoda ali v lastnem interesu).

Predstavniki delavcev: Anita Golob, Petra Medvešek Ivič, Petra Brvar, Klavdija Volf, Damjan Kurent.

Predstavniki staršev:, Miloš Kosić, Simona Bančič, Ana Oštir.

Predstavniki MOL: Marija Petras, Nina Miklavčič, Barbara Barle.

Poročilo zapisala: Anita Golob, predsednica Sveta zavoda.

8. POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA ZA OTROKE S POSEBNIMI POTREBAMI (Mojca Molek/Jernej Urankar, Lea Mikša, Karmen France Pavlin/Ana Korenčan, Maruša Jenič)

V Programu za predšolske otroke s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo smo v šolskem letu 2018/19 obravnavale 42 otrok s posebnimi potrebami (OPP), v 18 različnih oddelkih

vrta Zelena Jama in v 8 oddelkih zunanjih vrtcev. Pet otrok je imelo poleg dodatne strokovne pomoči v tem letu tudi spremljevalko/ca. V vrtcu Zelena jama so bile v šol. l. 2018/19 zaposlene štiri mobilne specialne pedagoginje, izvajalke dodatne strokovne pomoči (DSP): Jerneja Urankar, ki je nadomeščala Mojco Molek (prihod s porodniške decembra 2018), Ana Korenčan, ki je nadomeščala Leo Mikša (prihod s porodniške marca 2019) in Maruša Jenič. Po prihodu s porodniške je Lea Mikša pričela opravljati delo v manjšem obsegu (polovičen delovni čas), drugo polovico pa je prevzela Karmen France Pavlin.

Jerneja Urankar (od decembra 2018 dalje Mojca Molek) je imela v obravnavi 14 otrok, v 3 oddelkih vrta Zelena jama in 5 oddelkih zunanjih vrtcev (vrtec Ciciban, Jelka, Mladi rod). Ana Korenčan je obravnavala 14 otrok; po prihodu Lee Mikša s porodniške sta si delo razdelili s Karmen France Pavlin: vsaka od njiju je obravnavala 7 otrok, v 9 oddelkih vrta Zelena jama in 2 oddelkih zunanjega vrta (vrtec Oton Župančič). Maruša Jenič je obravnavala 14 otrok, v 6 oddelkih vrta Zelena Jama in v 1 oddelku zunanjega vrta (vrtec Pod gradom). Podatki o številu otrok so specifičirani tudi v spodnji preglednici.

Pri vseh izvajalkah DSP je tekom šolskega leta prihajalo tudi do sprememb. Tako se je npr. zaradi izdanih odločb ali prekinitve postopkov usmerjanja sredi leta zmanjšalo število ur DSP z določenimi otroci in prevzelo nove otroke v postopku usmerjanja ali pa že obravnavanim otrokom dodalo ure. Spodnji podatki se nanašajo na stanje ob koncu šolskega leta.

MOBILNA SPECIALNA PEDAGOGINJA	ŠTEVILO OTROK Z DSP	ŠTEVILO OTROK Z DSP V VRTCU ZELENA JAMA	ŠTEVILO OTROK Z DSP V ZUNANJIH VRTCIH
MOJCA MOLEK	14	8	6
LEA MIKŠA	7	7	0
KARMEN FRANCE PAVLIN	7	5	2
MARUŠA JENIČ	14	12	2
SKUPAJ	42	32	10

Za vsakega otroka je strokovna skupina v začetku šolskega leta in v sodelovanju s starši, pripravila individualiziran program. V kolikor otrok še ni imel odločbe in mu je bila dodatna strokovna pomoč nudena na podlagi postopka usmerjanja, je bil za otroka izdelan individualni načrt dela. (Po Zakonu o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami, ki se je pričel uporabljati jan. 2019, bodo odločbe nadomestili zapisniki strokovnega tima).

V strokovno skupino, ki jo je imenovala ravnateljica vrta, so bili vključeni vzgojiteljica oz. vzgojitelj, pomočnica vzgojiteljice oz. pomočnik le-te, vodja enote oz. pomočnica ravnateljice, svetovalna delavka in izvajalka DSP. Po potrebi ob sredini (februar, marec), vedno pa ob koncu šolskega leta (junij, julij) je strokovna skupina pripravila tudi evalvacijo individualiziranega programa oz. načrta dela in jo predstavila staršem otroka.

Izhodišče dodatne strokovne pomoči je odkrivanje in spodbujanje otrokovih močnih področij ter odkrivanje in razvijanje šibkejših. Eden pomembnejših ciljev DSP je, otrokom s težavami v razvoju omogočiti čim bolj enakovredno vključevanje med vrstnike. To smo skušale doseči s pomočjo prilagojenih metod in oblik dela ter prilagoditev okolja, kar seveda vključuje nujnost sodelovanja med

vsemi vpletenimi – vzgojiteljicami, svetovalnimi delavkami, izvajalkami DSP, starši in nenazadnje tudi otroki samimi.

Izvajalke DSP smo v skladu z odločitvami na ravni strokovne skupine in upoštevaje priporočila iz odločb, uporabljale različne oblike dela: dodatno strokovno pomoč smo nudile v oddelku ali izven oddelka, obravnave so se izvajale individualno, v paru ali manjši skupini. O svojem delu smo izvajalke DSP vodile sprotno dokumentacijo (beleženje v dnevnik, dnevne priprave in evalvacije le-teh, zapisniki sestankov itd.).

Tekom leta smo sodelovale z mnogimi zunanjimi strokovnjaki, pri katerih so OPP v obravnavi; največ smo sodelovale s Centri za duševno zdravje (logopedinjo, nevro-fizioterapevko, delovno terapevko, psihologinjo, razvojno pediatrijo in specialno pedagoginjo, zlasti iz ZD Moste). Svoje znanje, izkušnje in dileme smo delile tudi na rednih mesečnih srečanjih strokovnega aktiva ljubljanskih mobilnih specialnih pedagoginj, ki ga vodi svetovalka za OPP ljubljanskih vrtcev, gospa Katja Poglajen Ručigaj.

V šolskem letu 2018/19 smo izvajalke dodatne strokovne pomoči:

1. redno nudile dodatno strokovno pomoč otrokom s posebnimi potrebami, ki jih imamo v obravnavi;
2. spremljale otroke, ki jih imamo v obravnavi, na letovanjih in različnih izven vrtčevskih dejavnostih (izleti, pohodi, obisk gledališča, lutkovnih predstav ipd.);
3. vodile vso potrebno dokumentacijo, povezano z delom in se udeleževale vseh sestankov strokovnih skupin in pogovornih uric s starši OPP;
4. obiskovale mesečne aktivne ljubljanskih mobilnih pedagoginj;
5. po potrebi sodelovale na kolegijih vrtca;
6. medsebojno sodelovale pri iskanju rešitev in ustreznih metod in strategij učenja OPP, si izposojale izdelan material, si pomagale z nasveti in strategijami, ki so se v praksi izkazale za uspešne;
7. redno sodelovale s svetovalnima delavkama vrtca;
8. redno sodelovale z gospo Katjo Poglajen Ručigaj ter zunanjimi inštitucijami, kot so CDZ, CSD, Ambulanto za avtizem ipd.;
9. spremljale neposredno strokovno delo sodelavk in se redno z njimi posvetovali;
10. otroke in njihove starše spremljale na ogled ZGN, OŠPP;
11. skušale po svojih najboljših močeh sodelovati s starši OPP in jim pomagati z nasveti, spodbudami, usmeritvami,
12. sodelovale z vzgojiteljicami, pomočnicami vzgojiteljic in spremljevalkami ter jim skušale pomagati z nasveti, spodbudami, usmeritvami pri delu s OPP.

Dodatna strokovna pomoč je številnim otrokom predstavljala varno in pozitivno izkušnjo pri iskanju poti za premagovanje težav. Šolsko leto 2018/2019 smo uspešno zaključile z evalvacijami individualiziranih programov in načrtovanjem dela v naslednjem šolskem letu.

9. EVALVACIJA DELA SVETOVALNIH DELAVK (Andreja Šunkar in Esmira Behrić)

Svetovalna služba je odprt prostor za sodelovanje, medsebojno podporo in pomoč staršem in vsem udeleženi pri vzpostavljanju in vzdrževanju razmer za optimalni razvoj vsakega otroka v vrtcu. V svetovalni službi sta zaposleni dve svetovalni delavki, ena za polni in ena za polovični delovni čas.

OTROCI S POSEBNIMI POTREBAMI

Svetovalni delavki posebno skrb namenjata sodelovanju pri vzpostavljanju ustreznih pogojev za vključevanje in podporo otrok s posebnimi potrebami v redne oddelke vrtca z dodatno strokovno pomočjo in v razvojni oddelke vrtca. V šolskem letu 2018/2019 smo v vrtcu odprli razvojni oddelke, v katerega je bilo vključenih 6 otrok.

Svetovalni delavki se pri otrocih s posebnimi potrebami usmerjata k spremljanju otroka v oddelku, seznanjanju staršev o možnostih dodatnih spodbud za optimalen razvoj otroka v okviru izvajanja redne dodatne strokovne pomoči v vrtcu in svetovanju strokovnim delavcem pri delu z otrokom s posebnimi potrebami. Prav tako sodelujeta z zunanjimi institucijami in starši ter vodita dokumentacijo o otrocih s posebnimi potrebami, koordinirata organizacijo in sodelujeta na srečanjih strokovnih skupin. Pripravita sezname in posreduje pomembne informacije o otrocih s posebnimi potrebami pristojnim osebam. Pripravita celotno dokumentacijo o otroku s posebnimi potrebami (postopek usmerjanja; prestop v drug vrtec ali v razvojni oddelke; sodelovanje s Centri za zgodnjo obravnavo otrok in njihovih družin; udeležba na multidisciplinarnih timih; priprava prošelj za nadstandardnega ali začasnega spremljevalca za otroka s posebnimi potrebami; postopek za spremembo Odločbe; zaprosila za povrnitev stroškov za spremljevalce otrok s posebnimi potrebami na taborih in letovanjih; projekt Botrstvo; Sklad vrtca, ipd.).

Z januarjem 2019 je v veljavo stopil nov zakon o delovanju Centrov za zgodnjo obravnavo predšolskih otrok, ki predvideva drugačen pristop k sistemski pomoči družinam: Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 41/17).

Svetovalni delavki sodelujeta z mobilnimi specialnimi pedagoginjami in strokovnimi delavci pri načrtovanju in evalvaciji dela strokovnih skupin, pripravi Individualiziranih programov in evalvacij letih. V septembru, oktobru in novembru 2018 so potekala srečanja strokovnih skupin s starši (predstavitve Individualiziranega programa ali Načrta dela specialne pedagoginje za otroka s posebnimi potrebami), v januarju, februarju in marcu 2019 vmesne evalvacije ter v maju, juniju in juliju 2019 zaključne evalvacije Individualiziranih programov.

SVETOVALNO DELO Z VZGOJITELJI IN POMOČNIKI VZGOJITELJEV

Svetovalni delavki v začetku šolskega leta načrtujeta redne obiske oddelkov z namenom posvetovanja s strokovnimi delavci in opazovanja otrok, kjer se zaznava razvojne, vzgojne ali socialno-čustvene težave otrok in timskega pristopa pri sodelovanju s starši. V nekaterih oddelkih je bilo potrebno kontinuirano sodelovanje in več vključevanja v pogovore s starši. Vzgojiteljice se na svetovalni delavki obračajo v primerih razvojne, vzgojne in druge problematike in iskanja skupnih rešitev. Sodelujeta pri pripravi različnih Poročil vrtca o otroku in Mnenj za otroke, kjer se predvideva odlog šolanja.

SVETOVALNO DELO S STARŠI IN DRUŽINAMI

S starši se svetovalni delavki srečujejo že pred vstopom otrok v vrtec na skupnih srečanjih, kjer se pogovorijo o uvajanju otrok v vrtec. Na vseh enotah smo za starše za novo šolsko leto 2019/2020 organizirali uvajalne sestanke v maju in juniju 2019, na katerih smo sodelovali: vodje enot, organizator PZHR, svetovalni delavki, vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev.

Pogovorne ure s starši so namenjene podpori staršem pri razumevanju in spodbujanju otrokovega razvoja in učenja v predšolskem obdobju. Na svetovalni delavki se starši obračajo, ko se pojavijo skrbi, negotovost ali vprašanja pri vključevanju otrok v vrtec, medvrstniških odnosih, sodelovanju v skupini, posebnostih pri spanju, hranjenju, nemiru otroka, močenju postelje, strahovih, neprimernem vedenju, ločitveni stiski, urejanju stikov po ločitvi, idr. S svetovalnima delavkama se starši posvetujejo ob spremembah, ki se dogajajo v družini, vzgojnih dilemah in posebnostih v razvoju otrok.

ŠOLA ZA STARŠE V ŠOLSKEM LETU 2018/2019

Koordinacija srečanja šole za starše, kjer starši skupaj z strokovnjaki razmišljajo o pomembnih vzgojnih temah, izmenjujejo izkušnje z ostalimi starši in pridobivajo nova znanja o vzgoji in izobraževanju otrok..

V šolskem letu 2018/2019 so bila izvedena 3 srečanja šole za starše:

- **7. november 2018:** mag. Jani Prgić– tema: Tanka črta odgovornosti;
- **10. januar 2019:** mag. Karmen France Pavlin – tema: Potrošniška vzgoja;
- **6. marec 2019:** ga. Simona Levč – tema: Ali me slišiš?

Srečanja Šole za starše so dobro obiskana, udeležilo se jih je med 35 do 65 staršev in strokovnih delavcev. Zagotovili smo tudi varstvo otrok v času trajanja predavanj. Povratne informacije staršev so bile pozitivno naravnane in njihovo sodelovanje v interaktivnem zaključnem delu nakazuje, da si starši teh oblik sodelovanja želijo tudi v prihodnje.

RAZVOJ VRTCA - PROJEKTI

Koordinirata projekte, ki so namenjeni razvojno-preventivni dejavnosti in raziskovanju ter izboljševanju vzgojno izobraževalne prakse v vrtcu.

RAZVOJNI PROJEKT: UVAJANJE 2. IN 3 SKLOPA DEJAVNOSTI PRISTOPA NTC UČENJE V IZVEDBENI KURIKUL ODDELKOV

Projekt uvajanja pristopa NTC učenje poteka v vrtcu od šolskega leta 2014/2015. V šolskem letu 2018/2019 smo nadaljevali z uvajanjem 2. in 3. sklopa pristopa NTC učenje, torej dejavnosti za spodbujanje asociativnega in funkcionalnega mišljenja otrok. V projektu so sodelovali oddelki 2. starostnega obdobja, in sicer:

- oddelek 5-6 letnih otrok, vzgojiteljica Petra Brvar in pomočnica vzgojiteljice Ana Raišič,
- oddelek 5-6 letnih otrok, vzgojiteljica Petra Peternelj in pomočnica vzgojiteljice Mojca Grum in
- oddelek 3-4 letnih otrok, vzgojiteljica Anita Golob in pomočnica vzgojiteljice Aleksandra Uršič Grošelj.

Evalvacija projekta - zaključki: pri otrocih 3- 4 let je bilo opažena povečana motivacija po ugankah, rimah, iskanju asociacij; pozornost otrok na detajle, boljša osredotočenost; otrokom je všeč, da se jih jemlje resno, njihove predloge in ideje; otroci si upajo razmišljati in spraševati.

Pri predšolskih otrocih je odziv otrok kazal, visoko motivacijo za temo- zastave, države, značilnosti; motivacijo za iskanje asociacij in raziskovanje novih asociacij, pojmov; samozaupanje otrok - verjamejo vase in v svoje znanje, odgovore; ponosni so, da so slišani, upoštevani, ter da sami zmorejo poiskati pot do pravega odgovora; zelo dobro pomnjenje novih pojmov ter dobro počutje in več ustvarjalnosti, radi so ustvarjali, risali, slikali zastave, grbe.

Starši so podali pozitivno povratno informacijo in navdušenje o tem, koliko so se otroci naučili o svetu, različnih državah; kako so bili motivirani, kako so doma iskali in gledali značilnosti držav; kako so navdušeno pripovedovali kaj so novega spoznali; da so nosili enciklopedije v vrtec in predstavljali vrstnikom, kaj so zasledili. Starši so povedali, da so se tokrat tudi kaj naučili od otrok.

Projekt je bil predstavljen na strokovni konferenci v vrtcu Zelena jama, 6. 4. 2019, ob obisku vrtca Metlika.

Izvedene dejavnosti v projektu so bile predstavljene na zaključnem vzgojiteljskem zboru vrtca, 16. 5. 2019.

PROJEKT »ŽIVALI, MOJE PRIJATELJICE« (priloga: Samoevalvacijsko poročilo) z dvema podprojektoma:

- **»MOJ PRIJATELJ IMA ŠTIRI TAČKE«**
- **»SOBIVANJE S KONJI«**

V juniju 2018 smo se kot **prvi vrtec v Sloveniji** uspešno vključili v **Mrežo šolski pes (inovacijski projekt ZRSS)** in s sodelovanjem nadaljujemo.

Vrtec Zelena jama izbran za sodelovanje pri **snemanju prispevka v oddaji »Štartaj Slovenija«** pod okriljem POP TV, ki ga je ekipa izpeljala konec avgusta in v začetku septembra 2018 v oddelku strokovnih delavk **Vanje Godnjov in Andreje Šef (enota Zelena jama)**.

Vključeni oddelki:

- **enota Zelena jama – 1 oddelek starost 1 do 2 leti, 3 oddelki 2 do 3 leta, 1 oddelek 5 do 6 let;**
- **enota Vrba – 1 oddelek otrok starosti 3 do 4 leta;**
- **enota Vejica – 2 oddelka starosti 5 do 6 let in razvojni oddelek (starost otrok od 2 do 6 let).**

PROSTOVOLJNO DELO V VRTCU

Sodelovanje s prostovoljkama Društva Filantropija: prostovoljka Ana Pogačar v oddelek v enoti Zmajček in prostovoljka Sandra Blatnik v oddelek v enoti Vrba, kjer sta v dogovoru z vzgojiteljicami individualno izvajali dejavnosti izven oddelka ali spremljali otroka pri izvenvrtčevskih izletih.

10. POROČILO O PREHRANI V ŠOLSKEM LETU 2018/2019 (Simon Nemeš)

V šolskem letu 2018/2019 je sestavljanje jedilnikov potekalo v skladu z načeli zdrave prehrane in SMERNICAMI ZDRAVEGA PREHRANJEVANJA V VZGOJNOIZOBRAŽEVALNIH USTANOVAH. Pri tem težimo k pestrosti in uravnoveženosti, obenem pa v največji možni meri poskušamo upoštevati tudi otroške želje. V čim večji meri poskušamo uporabljati lokalno pridelana živila, saj s tem podpiramo lokalne proizvajalce (samooskrba) ter prispevamo k manjšemu onesnaževanju (nepotreben transport iz oddaljenih krajev).

I. NOVOSTI

Tudi v šolskem letu 2018/2019 smo nadaljevali s povečevanjem porabe ekološko pridelanih in predelanih živil, pred kratkim pa so bile uslišane naše prošnje glede dviga cene košarice (tako bo ustanovitelj sedaj namesto 38,85 €/otroka na mesec za prehrano namenil 44 €/otroka na mesec. Kljub temu, da ta ukrep še ni stopil v veljavo, pa nam je uspelo preseči zakonsko določene vrednosti dobave ekoloških in lokalno pridelanih živil. Z višjim zneskom bo teh živil še seveda toliko več, prav tako pa se bo še povečala pestrost.

Prenehali smo uporabljati plastične kozarce – zamenjali smo jih s papirnatimi, za potrebe šolarjev iz OŠ Vide Pregarc, ki prihajajo v našo jedilnico na kosilo, pa smo namestili pitnik vode.

Prav tako smo prenehali nabavljati plastični pribor – v ta namen smo nakupili nekaj dodatnega pribora iz nerjaveče pločevine, v primeru potrebe pribora za enkratno uporabo (kakšne aktivnosti na igrišču ipd.) pa uporabljamo lesen pribor ali pribor iz ekološke plastike (izdelan iz koruznega škroba), ki zelo hitro razpade in ne predstavlja dodatnega onesnaževanja okolja.

V jeseni bomo močno omejili uporabo plastičnih vrečk z izsekom (nosilke) in namesto teh uporabljali posode za večkratno uporabo (za npr. porcioniranje kruha na vozičke skupin) oziroma ekološke vrečke iz koruznega škroba, ki prav tako kot zgoraj omenjeni pribor, ne predstavljajo dodatnega onesnaževanja za okolje.

Poleg teh jedi pa smo povečali pogostost uživanja zelenjave s sedaj že zelo dobro uveljavljenim zelenjavnim krožnikom za dopoldansko malico in ponudili tudi več brezmesnih obrokov. Zmanjšujemo uporabo rdečega mesa in povečujemo uporabo rib in ribjih izdelkov (file postrvi, lososova in postrvja pašteta,...).

Skupino za prehrano smo razširili, tako da se poleg vodje kuhinje in mene v njej sedaj nahajajo predstavniki tako prve starostne skupine kot predstavniki druge starostne skupine. Na sestankih pa sodelujejo še vodje vseh enot. Na ta način je omogočen še popolnejši zajem in prenos informacij. Dogovorili smo se tudi za pogostejše sestanke, ki naj bi bili tudi striktno delovne narave (priprava jedilnikov za cel mesec).

II. DIETNA PREHRANA

Potreba po dietni prehrani bo najverjetneje na približno istem nivoju kot lani (natančne številke ne moremo podati, saj za teh cca 140 otrok, ki se vpisujejo v letošnjem šolskem letu še nimamo potreb po dietni prehrani – le ta se »pokaže« ob vstopu otroka v vrtec) – zagotavljati jo moramo za slabih 10 % populacije otrok v našem vrtcu. Prav tako pa zagotavljamo dietno prehrano še za zunanje odjemalce (Vrtec Jarše in OŠ Vide Pregarc), tako da skupaj vsak dan pripravljamo okrog 60 dietnih obrokov (kosil).

III. RAZNO

Za vse enote skupaj smo kupili nekaj posode in pribora iz nerjaveče pločevine in zamenjali nekaj manjših aparatov (palični mešalnik, ročni stepalnik...).

V enoti Vejica smo zamenjali okvarjen pomivalni stroj.

IV. ORGANIZIRANOST KUHINJ

1. CENTRALNA KUHINJA V ENOTI ZELENA JAMA

V kuhinji se pripravljajo vsi obroki za enoto Zelena jama (zajtrk, malica, kosilo in popoldanska malica; vključno z dietnimi obroki), kosila (vključno z dietnimi obroki) za otroke II. starostne skupine iz enot Zmajček, Vrba, Vejica, otroke Vrtca Jarše, kosila za otroke OŠ Vide pregarc, kosila za ostale zunanje odjemalce, kosilo za zaposlene v vseh enotah Vrtca Zelena jama ter zajtrk za zaposlene v enoti Zelena jama. Velika večina otrok iz OŠ Vide Pregarc poje kosilo pri nas v naši jedilnici.

2. LASTNA KUHINJA V ENOTI ZMAJČEK (RAZDELILNA + MLEČNA KUHINJA)

V kuhinji se pripravljajo vsi obroki (zajtrk, malica, kosilo in popoldanska malica oz. kosilo, popoldanska malica in večerja – odvisno od oddelka) za otroke I. starostne skupine, vsi obroki razen kosila za otroke II. starostne skupine, zajtrk in kosilo za otroke iz enote Zmajčica ter zajtrk oz. večerja za zaposlene v enotah Zmajček in Zmajčica.

3. RAZDELILNA KUHINJA V ENOTI ZMAJČICA

V kuhinji je zaposlena 1 kuharska pomočnica (za polovični delovni čas; drugo polovico delovnega časa dela kot čistilka. V kuhinji se razdeljujejo vsi obroki (pogreje se mleko, čaj in podobno).

4. LASTNA KUHINJA V ENOTI VRBA (RAZDELILNA + MLEČNA KUHINJA)

V kuhinji se pripravljajo vsi obroki (zajtrk, malica, kosilo in popoldanska malica) za otroke I. starostne skupine, vsi obroki razen kosila za otroke II. starostne skupine ter zajtrk za zaposlene v enotah VRBA in VEJICA. Poleg tega se pripravlja še zajtrk za otroke iz enote Vejica.

5. RAZDELILNA KUHINJA V ENOTI VEJICA

V kuhinji je zaposlena 1 kuharska pomočnica (za polovični delovni čas; drugo polovico delovnega časa dela kot čistilka. V kuhinji se razdeljujejo vsi obroki (pogreje se mleko, čaj in podobno).

11. POROČILO O IZVEDENIH INVESTICIJAH V ŠOLSLEM LETU 2018/2019 (Simon Nemeš)

I. ZELENA JAMA

- Sanacija asfaltnih površin okrog vrtca – zaradi posedanja in raznoraznih sanacij ter napeljav različnih komunalnih vodov (vročevod, telefon, elektrika, zamenjava dotrajanih kanalizacijskih cevi) se je pristopilo k celoviti sanaciji (preplastitvi oz. zamenjavi) asfaltnih površin okrog vrtca. V okviru tega smo uredili tudi površine za parkiranje, ki so bile nasute z gramozom oz.

opremljene s plastičnimi talnimi rešetkami, ki so bile zaradi dotrajanosti polomljene (vrtec je prispeval sredstva, ki so bila pridobljena s tržno dejavnostjo).

- Protiprašna ureditev igrišča – asfaltiranje erodiranega dela ob peskovniku, montaža klopi in mizic okrog dreves ter zatravitev klančin nad tunelom (položile so se travne rešetke, nasula zemlja in posejala trava).
- Ureditev klimatizacije (hlajenja) v centralni kuhinji – po več kot desetletju opozarjanja na nemogoče razmere, ki vladajo v času poletnih mesecev v centralni kuhinji, smo bili končno uslišani – s tem so se precej izboljšali delovni pogoji v kuhinji, saj so prej T pogosto presegale 38°C ob skoraj 100% vlažnosti.
- Ergonomska ureditev delovnega mesta šoferja – vozilo za prevoz hrane smo opremili z dvižno ploščadjo ter dali izdelati posebne vozičke za prevoz termoportov – s tem se je precej zmanjšala obremenitev voznika (dvigovanje in prenašanje termoportov) in s tem izboljšali delovni pogoji.
- Sanacija zamakanja v arhivu – zamakanje se je odpravilo, površine v arhivu pa saniralo (struganje in nanos sušilnega ometa ter beljenje z apneno barvo) ter zmontiralo še kovinske regale (namesto uničenih lesenih omar).
- Zamenjava dotrajane ograje na jasličnem delu igrišča ter montaža dodatne ograje in ograjnih vrat ob parkirišču za avtomobile – na ta način imamo celotno območje vrtca zaščiteno s panelno ograjo višine 2 m.
- Postavitev vrtička za garažami – za garažami smo postavili nov (malce večji) vrtiček, kjer bodo otroci spoznavali same rastline, delo na vrtu, ... Ob samem vrtičku pa smo postavili še rezervoar za deževnico, ki priteče s strehe garaže – s tem bodo otroci zalivali vrtiček ter sadno drevje in se obenem še poučevali o varčevanju z vodo.
- Ureditev kuhinjskega skladišča – odstranitev vmesne stene in barvanje skladišča ter montaža hladilne komore za sveže sadje in zelenjavo.
- Nakup in montaža pitnika v jedilnici – v jedilnici smo montirali pitnik za vodo, ki ga uporabljajo šolarji iz OŠ Vide Pregarc ter osebje vrtca – na ta način se je precej zmanjšala uporaba plastičnih kozarčkov, ki smo jih konec tega šolskega leta prenehali uporabljati (v primeru potrebe uporabljamo papirnate kozarčke).
- Postavitev kontejnerja za skladiščenje koles in ostalih pripomočkov – ob potki na asfalti del igrišča smo postavili kontejner, kjer se bodo shranjevala kolesa, skiroji, poganjalci in vsi ostali pripomočki, ki so namenjeni igranju na asfaltnem delu igrišča.
- Sanacija zaradi povišanih vsebnosti radona – zaradi povišanih vrednosti radona (predvsem v pedagoški sobi in nekaterih pisarnah) se je opravila sanacija, kjer črpamo zrak z radonom izpod talne plošče objekta in ga odvajamo v zrak – na tak način ne pride do kopičenja le tega v prostorih.
- Izdelava novih označevalnih tabel z imeni enot – za vse enote smo dali izdelati in montirali nove označevalne table (nov logotip, popravljen naslov na enoti Zmajček, ostale table so bile precej dotrajane).

- Nakup pokrival za peskovnike (velja za peskovnike vseh enot) – za pokrivanje peskovnikov v vseh enotah smo kupili posebej krojene mreže iz UV stabilnega materiala, ki prepuščajo padavine in omogočajo sušenje mivke, hkrati pa preprečujejo dostop mačkam in drugim živalim do mivke.
- Obrezovanje drevja in sajenje novega drevja – obstoječe drevje se je obrezalo (odstranitev suhih vej, korekcija krošnje dreves – velja za enote Zelena jama, Zmajček in Vrba). Ob tem se je v enoti Zelena jama odstranilo brezo (hud alergen ob cvetenju) v neposredni bližini stavbe. Zasadilo se je 5 novih dreves (postopno odstranjujemo neprimerno drevje (trnate gledičije) in jih nadomeščamo s primernejšimi vrstami (javor, gaber) ter poskušamo zagotavljati tudi naravno senco za igralnice (čez cca 10 let, bodo ta drevesa, ki smo jih zasadili letos, nudila že precej naravne sence igralnicam; zaradi tega se bo izboljšalo bivalno ugodje, pa tudi poraba elektrike za delovanje klimatskih naprav bo manjša).
- Zamenjava dotrajanega strežnika.
- Sanacija dotrajanih talnih oblog – zaradi starosti so bile talne obloge (linolej) na nekaterih mestih v avli precej uničene in kot take potrebne zamenjave.
- Nakup dodatnih dveh vozičkov za prevoz termoportov (hrana) in nadgradnja obstoječih, s katero smo omogočili prevoz hrane v pladnjih (npr. musaka, lazanja, gratinirane palačinke in ostalo pecivo)
- Ureditev domofonov in časovno omejenega zaklepanja/odklepanja glavnih vrat (v vrtec) na tipko.
- Nakup po enega novega (malce zmogljivejšega) računalnika za obdelavo fotografij za pedagoške sobe v vseh 5 enotah.
- Zamenjava dotrajanega laserskega tiskalnika v računovodstvu.
- Nakup prenosnika in projektorja – za potrebe predstavitev (razna izobraževanja in drugi podobni dogodki) smo kupili zmogljivejši prenosnik (star je precej pogosto nagajal pri zagonu) in nov projektor, ki ima večjo svetilnost (boljša vidnost na platnu v svetlejših pogojih) in višjo ločljivost (HD – bolj čista slika, kjer je prikazanih precej več podrobnosti).
- Nakup prenosnih bluetooth zvočnikov – na ta način lahko vzgojni kader predvaja glasbo neposredno iz tablice ali telefona (tudi zunaj igralnice, npr. na igrišču,...)
- Nakup airex blazinic za sedenje otrok – za vse enote se je kupilo skupaj 50 kom blazinic.
- Nakup sesalca za čiščenje tekstilnih talnih oblog, igralnih podlog in predpražnikov.
- Zamenjava dotrajanih zastav ter nakup svečanega stojala za tri zastave s pripadajočimi okrasnimi nosilnimi palicami ter svečanimi zastavami.
- Zamenjava okvarjenega uničevalca dokumentov.
- Sanacija zamakanja iz kanalizacijskih cevi v delavnici.

- Zamenjava okvarjenih klimatskih naprav – zamenjali smo 3 klimatske naprave, ki so se zaradi dotrajanosti okvarile.
- Zamenjava dotrajanih UPS-ov v računovodstvu – dotrajane brezprekinitvene napajalnike v računovodstvu smo zamenjali z novimi.
- Zamenjava dotrajanih radijev, fotoaparatorov in mobilnih telefonov (velja za vse enote) – ker gre za stvari, ki zdržijo kakšno leto ali dve, smo kupili nekaj radijev s predvajalniki CD-jev in MP3 (cena med 90 in 110 € na kos). Prav tako smo kupili nekaj enostavnejših fotoaparatorov, da jih vzgojno osebje lahko uporablja pri sprotnem dokumentiranju vzgojnega procesa (cena okrog 80 € na kos). Zamenjali smo tudi 4 dotrajane mobilne telefone in pričeli z opremljanjem skupin s prenosnimi bluetooth zvočniki.
- Vzdrževalci so izdelali in montirali razne police, mizice, omarice in podobno v skladu s potrebami, ki jih je izrazil strokovni kader ali vodstvo. To se je izvajalo po vseh enotah vrtca.

II. ZMAJČEK

- Dograditev manjkajočega nadstreška v jasličnem atriju – atrij pred prvo igralnico jasličnega niza nima nadstreška, obenem pa je tik ob ograji atrija velika češnja, s katere padajo plodovi v atrij – poleg padajočih češenj, ki so za jaslične otroke lahko problematične (koščice), je tukaj večji problem prisotnost os in primanjkljaj sence v poletnih mesecih.
- Zamenjava dotrajane talne obloge v dveh igralnicah predšolskega niza.
- Zamenjava okvarjene klimatske naprave.
- Zamenjava dveh dotrajanih radiatorjev v igralnicah.
- Zamenjava dotrajane omare za ležalnike v tretji sobi predšolskega niza.
- Nakup računalnika in monitorja za vodjo enote.

III. ZMAJČICA

- Ureditev igrišča – zamenjava mivke, sanacija poškodovanih igral (zamenjava nekaterih poškodovanih lesenih elementov), odstranitev dotrajanih igral.
- Namestitev sanitarne predelne stene v kuhinjski garderobi – na ta način smo ločili sanitarije od preostalega dela garderobe (zahteva inšpekcije).
- Nakup UV lovilnikov mrčesa – za vsako igralnico smo kupili en UV lovilnik mrčesa.

IV. VRBA

- Sanacija notranjih prostorov vrtca (vsi trije nizi) – zamenjava dotrajanih strojnih inštalacij (elektrika, voda, alarmi), kanalizacijskega omrežja, zamenjava dotrajane talne obloge, sanacija popolnoma neustreznih sanitarij (povečanje in ustrezna oprema), zamenjava notranjih vrat in vsega ostalega pohištva v igralnicah in garderobah.
- Dograditev protivlomnega sistema – protivlomni sistem smo dogradili na tak način, da so sedaj s protivlomnimi senzorji pokrite tudi vse igralnice.
- Nakup dodatnih magnetnih letev za izobešanje otroških izdelkov po vsej enoti.
- Zamenjava okvarjene klimatske naprave.
- Zamenjava dotrajanega paličnega mešalnika v kuhinji.
- Zamenjava dveh dotrajanih likalnikov s kotličkom z novima.
- Nakup akumulatorskega vrtalnega kladiva.
- Nakup in montaža podstavka za manjši pralni stroj – s tem smo precej popravili ergonomijo dela peric.

V. VEJICA

- Zamenjava dotrajanega pomivalnega stroja z novim – dotrajan pomivalni stroj smo zamenjali z novim (Winterhalter), ki ima vgrajen rekuperator odpadne toplote (energetsko varčnejši stroj)

12. SAMOEVALVACIJSKO POROČILO (Andreja Šunkar)

Projekt »Živali, naše prijateljice«

1. PREDSTAVITEV PROJEKTA V ŠOLSLEM LETU 2018/2019

V okviru projekta smo že v preteklosti otrokom predstavili različne vrste živali, v šolskem letu 2018/2019 so nas najpogosteje obiskovali terapevtski pari s psi, ki delujejo pod okriljem dveh prostovoljnih društev: **Tačke pomagačke** in **Ambasadorji nasmeha**. Smo prvi vrtec, ki je vključen v inovacijski projekt Zavoda RS za šolstvo »**Mreža šolski pes**«. Projekt smo zato poimenovali »**Moj prijatelj ima štiri tačke**«, čeprav smo se veliko družili tudi s konji – torej imajo naši prijatelji lahko tudi štiri kopita. Z otroki smo zato prav posebno pozornost posvetili raziskovanju življenja konj, skrbi

za njihovo zdravje in s tem namenom obiskali **Veterinarsko kliniko za konje** v Murglah, kjer nam je dr. Vesna Kos Kadunc predstavila svoje delo – poklic veterinarke, поблиže smo spoznali konje, ki so v njihovi oskrbi na zdravljenju, postopek brušenja zob pri konju ter operacijsko sobo. Ob zaključku šolskega leta smo v aprilu in dvakrat v juniju s tremi oddelki otrok, ki so stari med 5 in 6 let, dan preživeli v družbi konj **na ranču v Zgornji Senici**, kjer so se otroci preizkusili tudi v jahanju in ob vključevanju zanimivih miselnih nalog.

V projekt je bilo v **šolskem letu 2018/2019** vključenih **9. oddelkov (starost otrok: od 1 do 6 let)**, med drugim tudi razvojni oddelek, ki je svoja vrata otrokom s posebnimi potrebami odprl septembra 2018. Izvedli smo **56. različnih oblik dejavnosti z živalmi**, od tega **45. obiskov terapevtskih parov s psi**, za oddelke 5 do 6 let starih otrok tudi 3 izpeljane dejavnosti na temo konjev v posameznem oddelku, obisk in izvedba delavnic (mini ZOO in konji) v okviru **Mladinskega klimatskega zdravilišča Rakitna** (2 oddelka), 3 obiske **Veterinarske klinike za konje** in 3 obiske **ranča s konji**. Prav tako sem v oktobru 2018 za strokovne delavce našega vrtca pripravila predstavitev na vzgojiteljskem zboru ter v aprilu 2019 za **Otroški vrtec Metlika**, v katero smo vključili še neposredno predstavitev delovanja dveh terapevtskih parov iz društva Tačke pomagačke.

2. POTEK SAMOEVALVACIJE

2.1. PREDSTAVITEV OBRAVNAVANEGA PREDNOSTNEGA NAČRTA

Projekt se odvija že od leta 2012, ko smo poleg rednih obiskov v oddelkih prvo predstavitev dejavnosti z živalmi med drugim predstavili tudi na zaključnem dnevu enote Zelena jama »Zeleni dan«, na katerem so sodelovali otroci, starši, strokovni delavci vrtca in seveda terapevtski pari društva Ambasadorji nasmeha. Potem smo druženje z živalmi na zaključnih dnevih v enotah Zmajček in Zelena jama ponovili še dvakrat.

V vseh teh letih smo otrokom omogočili spoznavanje različnih živalskih vrst, ne le psov. Tako smo poleg psov že od šolskega leta 2012/2013 naprej spoznavali tudi: mačko, kunčico, miniaturnega konja ter kokoš, ki je prav v našem vrtcu postala ambasadorka nasmeha. Večkrat so se za nas zanimali mediji (Val 202, revija Zarja, POP TV), prav tako sem nekaj let kot idejni vodja in koordinatorka projekta predavala na dvodnevem izobraževanju novih terapevtskih parov pod okriljem društva Ambasadorji nasmeha (primeri dobre prakse).

Kmalu se nam je ponudila nova priložnost, ko smo večini oddelkov vrtca lahko predstavili še druge, tudi eksotične, živalske vrste – polža ahatnika, činčilo, bradato agamo, beloprsega afriškega ježka, poleg otrokom bolj znanih: dveh mačk, morskih prašičkov ter (velikega) miniaturnega prašiča. Projekt se je imenoval »Spoznavajmo različne živali«. Organizirali smo se tako, da sva z izvajalko dejavnosti z živalmi prehajali med oddelki in skrbeli, da živali niso bile preobremenjene (ena do dve različni živali na oddelek).

Ker smo ugotovili, da je pomembna tako participacija otrok kot vključevanje različnih kurikularnih področij v samo načrtovanje dejavnosti z živalmi, smo projekt v šolskem letu 2017/2018 zapeljali v novo, bolj poglobljeno smer. Vključenih je bilo **11. oddelkov (starost otrok: od 2 do 6 let)**, ki so skrbno načrtovali dejavnosti pred, med in po prihodu živali. Živali so v posameznem oddelku redno prihajale enkrat do dvakrat mesečno. Izvedenih je bilo 68. obiskov ter 7. obiskov, v katerih so sodelovali pripravniški pari obeh društev (skupaj 74. obiskov). Uspešno smo prvič izpeljali predstavitev življenja in nege konj v oddelkih najstarejših vrtčevskih otrok ter se z dvema oddelkoma dan po predstavitvi v oddelku odpravili z lokalnim avtobusom na **ogled Veterinarske klinike v**

Murgle. Prav tako smo izvedli **strokovno izobraževanje za sodelujoče v projektu (januar 2018)** ter sodelovali pri snemanju za **oddajo Štartaj Slovenija (avgust, september 2018).**

Vključeni smo bili v Prvi svetovni kongres ambasadorjev živali, na katerem so se otroci uspešno predstavili s svojimi likovnimi deli. Likovni natečaj »Podobe skozi oči živali« je trajal od oktobra 2017 do aprila 2018. Vsi otroci so prejeli priznanja, trije otroci so bili še posebej nagrajeni, prav tako so potrdila prejeli strokovne delavci posameznega oddelka kot mentorji otrokom.

2.2. NAČRTOVANJE, IZVEDBA IN SPREMLJAVA DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV

a) Globalni cilji:

- doživljanje in spoznavanje žive in nežive narave v njeni raznolikosti, povezanosti, stalnem spreminjanju in estetskih razsežnostih;
- razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave;
- spoznavanje sobivanja z drugimi, zdravega in varnega načina življenja;
- spoznavanje različnih živalskih vrst, njihovih značilnosti in načina življenja.

b) Vključujemo vsa področja kurikula:

- NARAVA
- GIBANJE
- JEZIK
- MATEMATIKA
- UMETNOST
- DRUŽBA
- *SAMOSTOJNOST*
- *POZORNOST*
- *SOCIALNE VEŠČINE.*

c) Priprave in spremljanje:

- dnevna ali mesečna priprava, vabilo ob obisku živali, pismo za otroke;
- pogovor z otroki in zapis izjav otrok;
- fotografije (vezano na potek celotnega sklopa dejavnosti);
- priprava plakatov za otroke,
- priprava pisma za otroke pred prihodom psa v igralnico (s kuverto, znamko, naslovom in pismom);
- izdelki otrok na temo živali;
- doživljanja otrok in odraslih (ob obisku živali, ob prebiranju različnih slikanic ali ob pripovedovanju zgodbe na temo določene živali).

d) Beleženje:

- poglavljen sproti zapis celotnega spremljanja;
- končna evalvacija (opažen vpliv na razvoj otroka).

e) Možnosti izbire izvedbe dejavnosti:

- izvedba dejavnosti v igralnici;
- izvedba dejavnosti v telovadnici ali na prostem (vključujoč gibalne dejavnosti s poligoni);
- izvedba dejavnosti v zunanjem okolju (sprehod v gozd ali bližnjo okolico – vključevanje elementov gozdne pedagogike);
- izvedba dejavnosti s poudarkom na opismenjevanju (bralne urice v družbi psa),...

3. REZULTATI SAMOEVALVACIJE IN USMERITVE

Zakaj izvajanje dejavnosti z živalmi v vrtcu? Živali otrokom omogočajo neposreden stik in bližino z drugim živim bitjem, ki ima svoje potrebe, učijo jih nežnosti, empatije, skrbnosti, prijateljstva in soočanja z lastnimi čustvi (strah, vznemirjenje, pomiritev, pogum,...). Predvsem je potrebno upoštevati, da družine otrok, ki obiskujejo naš vrtec, večinoma živijo v urbanem okolju, kjer otroci nimajo vsakodnevnega stika z živalmi.

Zelo pomembno je, da otroke učimo pravilnega ravnanja z njimi – ob srečanju s prijaznimi živalmi, jih učimo tudi, naj se ne dotikajo neznanih psov in mačk, ker jih lahko zaradi strahu ugriznejo, popraskajo. Povemo, da tudi ljudje lahko na živali prenašamo bolezni (zato si razkužimo roke pred vsakim obiskom) in da imajo živali, ki prihajajo v vrtec, potrjeno veterinarsko potrdilo, da so zdrave (vendar potrdilo ne sme biti starejše od 3 mesecev), sicer k nam na obisk ne bi smele priti (pomemben aspekt zdravja).

PREDNOSTNI CILJI

- Vključevanje različnih kurikularnih področij v izvedbo same dejavnosti. Priprava dejavnosti ob obisku živali (prvi obisk je predstavitev psa s strani vodnice, nato sodelovanje in priprava dejavnosti za skupino s strani strokovnih delavk – priprava se pošlje vsaj en teden prej, vloge so jasno razdeljene).
- Spodbujanje pozitivnih vedenj pri otrocih: empatija, prijateljstvo, sodelovanje, skrb za druge.
- Nove vsebine: spoznavanje različnih poklicev (veterinar za male živali, veterinar za konje, gasilec, steverdasa, pilot, reševalec, zaposleni na Ambasadi,...) – glede na starost otrok seveda.
- Pri mlajših otrocih prvega starostnega obdobja smo vključevali lutko, ki je bila prisotna tudi ostale dni in jo vedno lahko navezujemo na prihod psa in na ostale vsebine, teme, področja,... Ob slikovnih podporah in s pomočjo različnih plišastih igrač, lutk iz papirja, ipd. smo pri najmlajših otrocih (starost do dveh let) krepili spoznavno-čustveni, gibalni, kognitivni razvoj ter bili osredotočeni tudi na uspešno usvajanje prvih besed.
- Participacija otrok, spodbujanje gibanja in kognitivnih sposobnosti otrok (starejši otroci sami poiščejo določene informacije na temo, ki se je ob obisku raziskovala) je bilo vodilo pri načrtovanju vsebin z vključevanjem vseh kurikularnih področij.

VKLJUČENI ODDELKI (ENOTA VRTCA)	STROKOVNI DELAVCI ODDELKA	STAROST OTROK
ZELENA JAMA	Špela Perpar, Anita Novak / Andreja Zupančič	1 do 2 leti
	Ana Gorenc, Nika Hribar	2 do 3 leta
	Vanda Jereb / Aleksandra Miklič Tanja Podobnik	2 do 3 leta
	Danijela Korošec, Elmina Hrnčič	2 do 3 leta
	Petra Brvar, Ana Raišič	5 do 6 let
VRBA	Lucija Grad, Petra Lah	3 do 4 leta
VEJICA	Vojka Purgar,	5 do 6 let

	Aleksandra Jankovec	
	Erika Eržen, Maja Golić Završan	5 do 6 let
	Nives Medved, Janja Novak	2 do 6 let

3.1. OVREDNOTENJE DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV

Otrokom je omogočen uvid v lastno doživljanje in sprejemanje različnosti med živimi bitji, sploh tistimi, ki so odvisne od skrbi človeka. Otroka nam je omogočeno spoznavati tudi prek njegovega neposrednega stika z živalmi (njihovi odzivi so lahko različni glede na vrsto živali).

Nekateri otroci nas presenetijo z nepričakovanimi odzivi ob stiku z živaljo, saj se vidno odprejo navzven (več govorijo ali celo prvič spregovorijo pred skupino, zmorejo več usmerjene pozornosti, so motivirani za daljše aktivno sodelovanje, pokažejo ogromno empatije, potrpežljivosti, uvidevnosti do drugih otrok in predvsem so zaščitniški do živali, zmorejo brez težav počakati, da pridejo na vrsto, ipd.).

Skupaj smo:

- raziskovali (sami iskali informacije, primerjali različne živali med seboj),
- čutili (senzorna integracija),
- ustvarjali,
- se razgibavali,
- brali,
- se pogovarjali in drug drugega veliko novega naučili,
- spoznavali poklic veterinarja in si ogledali pravo kliniko za konje,
- preživeli dan na ranču, ...

3.2. USMERITVE ZA NASLEDNJE ŠOLSKO LETO

V šolskem letu 2019/2020 nadaljujemo z izvajanjem projekta kot v šolskem letu 2018/2019 (»Moj prijatelj ima štiri tačke« - Mreža šolski pes), vključeni ostanejo oddelki mlajših otrok, saj je pomembno nadgrajevanje in vključevanje različnih vsebin ob prisotnosti živali, ki je velikokrat izjemen motivator, zaupen prijatelj in velika spodbuda marsikateremu otroku s težavami na področju usmerjene pozornosti, govora v povezavi s komunikacijo v okolju in razumevanju jezika.

Žival otroku omogoča uvid v lasten čustveni svet, posledično mu pokaže pot do zaupanja vase, v svoj pogum in unikaten doprinos k različnim dejavnostim. Počuti se pomirjenega, sproščenega v soočanju z novimi izzivi, vključenega v spontan potek in opazovanje dogajanja.

Prav tako bomo z otroki spoznavali življenje in skrb za konje (predstavitve v oddelkih), s starejšimi otroki obiskali Veterinarsko kliniko v Ljubljani in glede na izpostavljene želje oddelkov 5 do 6 let starih otrok izvedli doživljajski dan na ranču v jesenskem ali zgodnje spomladanskem času. Razmišljamo tudi, da bi neposreden stik s konjem omogočili otrokom s posebnimi potrebami (manjša

skupina otrok – največ 5 otrok), seveda v dogovoru s starši in vrtcem, z jasnim načrtom programa, ki bi ga pripravili v sodelovanju s specialnimi pedagoginjami.

Predstavitve projekta bo na srečanju Sveta staršev v oktobru 2019.